

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Приет от Обществен съвет- 12.09.2025г

УТВЪРДИЛ: Надя Йовчева

Директор: NADYA VALENTINOVA
YOVCHEVA

Digitally signed by
NADYA VALENTINOVA
YOVCHEVA

Заповед № 1606 – 20/ 15.09.2025г.

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА № 108 «Детско царство»

Име на детската градина: ДГ 108 „Детско царство“, гр. София, район „Искър“, Столична община

Контакти: жк. „Дружба 1“, ул. „5048“, № 5, е - mail: dg108carstvo@gmail.com, сайт: <https://dg-108.com>, тел. 02 979 15 12 – централа; 02 979 08 40 - филиал

Период на планиране: 5 години

Актуализирана е през септември, 2025 г.

Настоящата стратегия е приета на основание чл.263, ал.1, т.1 от ЗПУО на редовно заседание на Педагогически съвет, Решение №2 по Протокол № 1 от 15.09.2025г. Настоящата стратегия е одобрена на основание чл.269, ал.1, т.1 от ЗПУО на редовно заседание на Обществен съвет на 12. 09.2025г

2. Нормативни документи:

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Държавни образователни стандарти - Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование;
- Наредба за управление на качеството в институциите;
- Национална програма за развитие „България 2020“;

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- Конвенция за защита правата на детето;
- Закон за закрила на детето;
- Национална стратегия за детето 2008 - 2018 г./ Обн. ДВ. бр.14 от 12.02. 2008 г./;
- Наредба за приобщаващо образование;
- Утвърдени по съответния ред програми, насочени към постигането на конкретни цели и общочовешки ценности, които имат личностен смисъл в живота на детето.
- Положителната практика от цялостна дейност на детското заведение.

Последните две предоставят възможност за педагогическо взаимодействие, гарантиращо организирано и системно развитие, чрез обучение, практически дейности и игрово-познавателни активности за достигане на качествена училищна готовност.

Наред с това практическа проява на :

- толерантност и сътрудничество;
- публичност и откритост;
- традиции и съвременност;
- интелектуализация и прагматизъм;
- компенсаторност и успеваемост.

Водещи принципи и споделени ценности:

1. Хуманност и демократичност.
2. Позитивизъм и доверие.
3. Добронамереност и подкрепа.
4. Екипност.
5. Ефективност и резултатност.
6. Споделена отговорност.

3. Обосновка на необходимостта от Стратегия за развитие на ДГ № 108 „Детско царство”

Разработването на стратегия за развитие представлява систематичен и дългосрочен процес, който свързва сегашното състояние на детската градина с визията ѝ за бъдещ растеж и усъвършенстване. Подобна „пътна карта” е необходима, тъй като:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Гарантира прозрачност и фокус.

- Очертава ясно формулирани цели и приоритети, съобразени със съвременните изисквания на предучилищното образование и националната нормативна база.
- Позволява на ръководството, педагогическия екип и родителите да се ориентират в основните стъпки и очаквани резултати.

Подобрява качеството на образователната услуга.

- Чрез въведени обективни критерии за измерване и оценка се следи напредъкът както на децата, така и на вътрешните процеси в детската градина.
- Стратегическото планиране стимулира прилагането на иновативни методи и технологии, като интерактивни образователни програми и игрово образователни пространства.

Създава условия за устойчиво развитие.

- Анализът на вътрешната и външната среда („силни и слаби страни“, „възможности и заплахи“) позволява навременно преодоляване на рискове и използване на благоприятни обстоятелства.
- Планира дългосрочна оптимизация на инфраструктурата, ресурсите и финансовото обезпечаване на дейностите.

Мотивира и ангажира всички заинтересовани страни.

- Включва педагогическия персонал, непедагогическия персонал, родителите и местната общност в процеса на планиране и изпълнение.
- Насърчава партньорства и привличане на дарители, доброволци и организации, в това число европейски проекти по програма „Еразъм+“.

Възможности от стратегическото планиране:

Анализ на факторите.

- Детайлен преглед на вътрешни ресурси (кадри, педагогически практики, материална база) и външни влияния (социално-икономическа

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

среда, образователна политика, европейски програми).

- Изграждане на обективна картина на текущото състояние и потенциала за развитие.

Оценяване на потребностите.

- Проучване на нагласите и очакванията на децата, родителите и учителите чрез анкети и индивидуални интервюта.
- Приоритизиране на ключови нужди: дигитална грамотност, социални умения, езиково развитие и др.

Дефиниране на цели и приоритети.

- Формулиране на конкретни, измерими, постижими, релевантни и обвързани със срокове (SMART) цели.
- Определяне на основните резултати: повишена удовлетвореност на родители и персонал, по-добра готовност на децата за училище, разширени международни контакти.

Критерии за качество.

- Разработване на показатели за оценка: нива на социална адаптация, езикови умения, участие в международни проекти, външни одити и атестации.
- Регулярно наблюдение и периодични отчитания пред педагогически съвет и родителска общност.

Мотивация и партньорства.

- Изграждане на стимулираща педагогическа среда чрез професионално развитие, включително обмен на опит по „Еразъм+“ с детски градини и училища в ЕС.
- Сътрудничество с НПО и местната власт за разширяване на образователните и социални инициативи.

Управление на риска

- Идентифициране на потенциални пречки (финансови ограничения, кадрови дефицити, нормативни промени) и разработване на превантивни мерки.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- Гъвкави механизми за адаптация при извънредни обстоятелства, напр. здравни кризи или промяна в образователната политика.

Оптимален път към резултатите.

- Структуриране на дейностите във времева рамка: краткосрочни (1 година), средносрочни (3 години) и дългосрочни (5 години) инициативи.
- Разпределяне на отговорностите и сроковете за всяка дейност, съгласувано с всички участници в процеса.

Връзка с програма „Еразъм+“

Включването на „Еразъм+“ като част от стратегията разширява хоризонтите на ДГ № 108 по следните линии:

- **Международни обменни посещения** – обмяна на добри практики с партньорски детски градини в ЕС, гостувания за педагози.
- **Професионално развитие** – участие на екипа в обучения и семинари за иновативни методи, дигитална педагогика и социално включване.
- **Транснационални проекти** – съвместни дейности и изследователски инициативи, насочени към ключови европейски компетентности (езикови умения, гражданска активност, културно многообразие).
- **Европейски мрежи** – присъединяване към платформи в предучилищното образование, за да черпим и споделяме опит на най-високо ниво.

Тази многоизмерна интеграция на „Еразъм+“ ще подсили качеството и модерното лице на детската градина, ще мотивира персонала и ще обогати учебната среда чрез европейски стандарти и добри практики.

4. Анализ на състоянието на детската градина и на външната среда

Критерии и показатели, които влияят на развитието на детската градина:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Критерии	Показатели за анализ
1. Деца	1. Прием – предходни години – 280 деца, настояща година, очаквания за следващите - 512. 2. Брой на групите: 17 + 4 предстоящи, брой на децата в предучилищни групи: 27, яслени групи: 22. 3. Средна посещаемост на записаните деца - 20. 4. Записване и отписване от детската градина 1 %. 5. Брой на децата, които посещават почасово детската градина: няма. 6. Културна общност на децата: български, ромски и украински произход. 7. Брой на децата, за които българският език не е майчин - 15. 8. Брой на децата със СОП:12.
2. Кадрови ресурси – педагогически и непедagogически персонал, медицински персонал	1. Учители – пол –женски , възраст между 26 и 56 години, степен на образование - висше, квалификация - Бакалавър/Магистър, притежават и др. квалификации и трето, четвърто и пето ПКС. 2. Ресурсен учител, който обслужва само нашата детска градина/на щат/; брой деца, с които работи - 12; образование - висше; притежава квалификации. 3. Психолог – обслужва само нашата

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	детска градина; брой деца, с които работи – над 20; образование - висше; квалификации - има. 4. Логопед, който обслужва нашата детска градина – предстои да се назначи; брой деца, с които работи; образование - висше; квалификации - има. 5. Медицински сестри: 5 6. Помощник-възпитател – 17, възраст между 34 и 52, степен на образование - средно, квалификация за пом. възпитател-имат. 7. Служители – брой: 67, възраст – 26 – 58 години, степен на образование – средно, висше, квалификация – имат ПП и НП.
3. Квалификационни дейности – планиране, финансиране, участие.	1. Въвеждаща квалификация. 2. Продължаваща квалификация. 3. Вътрешноинституционалната квалификация.
4. Организация и провеждане на предучилищно образование	1. Програмна система – иновативна. 2. Проследяване на постиженията на децата и тяхното документиране. 3. Резултати от възпитанието, образованието и социализацията на децата по образователни направления за всяка възрастова група. 4. Готовност на детето за училище. 5. Допълнителни форми на

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	педагогическо взаимодействие. 6. Допълнителни дейности, които не са дейност на градината (при заявено желание на родителите и срещу заплащане): Народни танци, Шах, Приложни дейности, Акробатика и гимнастика, Плуване.
5. Материална база	- Сгради - 4, занимални: 17+4 предстоящи, кухни - 2, физкултурни салони - 2, басейн, музикални салони – 2, сензорна стая, информационни и комуникационни технологии: интерактивни дъски в 11 групи, дидактически средства – във всяка група, кабинети за допълнителни дейности; хранилища, стая за персонала; методични кабинети – 2, рампи за деца с увреждания; сигурност и видеонаблюдение: всички сгради на детската градина са оборудвани с видеонаблюдение с цел повишаване на безопасността. - В централната сграда и филиала са монтирани външни камери за охрана на периметъра. - В новите сгради към централата и филиала има видеонаблюдение и във вътрешността на групите, като системата е инсталирана съобразно

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	нормативните изисквания и защита на личните данни. ДГ №108 „Детско царство“ непрекъснато инвестира в съвременна, безопасна и вдъхновяваща среда, в която всяко дете има възможност да се развива пълноценно, уверено и щастливо.
6. Финансиране	Начин на финансиране (тристепенно): средства от държавния бюджет, от бюджета на общината, средства от дарения, средства от участие в проекти с външно финансиране: национални и международни проекти; дарения; възможности за реализиране на допълнителни приходи.
7. Външни фактори	Семейна среда – възраст и образование на родителите – между 20 и 40 години, със средно и висше; работа с родителите - наблюдава се нужда от системна комуникация, изграждане на доверие и повишаване на родителската компетентност, особено при семейства с по-ниско образование или ограничен опит в образователната подкрепа; връзка с неправителствени организации - има потенциал за допълнителни ресурси, обучения, менторство и социални услуги чрез

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	партньорства с НПО, които работят в общността.; взаимодействие с институции - координация с местна власт, социални служби, здравни и образователни институции е необходима за цялостна подкрепа и ранно идентифициране на рискови случаи.

SWOT-анализ:

Оценка на актуалното състояние на детската градина		Оценка на перспективите за развитие като се отчитат измененията на външната среда	
Силни страни	Слаби страни	Благоприятни възможности	Заплахи, риск
Модерна инфраструктура *Две добре оборудвани сгради(центра и филиал) и нова сграда към филиала с нова енергийно ефективна конструкция и фотоволтаици.	Текущи строителни дейности *Временни неудобства, шум и ограничения в ползване на дворове/площадки.	Европейски програми *Допълнително финансиране и обмен по „Еразъм+“ (проекти К1, акредитация/, Проект: Силен старт.	Забавяния и свръхбюджет при строителство

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

*Закрит плувен басейн, физкултурни и музикални салони, ресурсни кабинети, медицински кабинети.			
Разширен капацитет *17 групи плюс новостроящи 4 групи, които предстоят да се отворят и съответно 108 нови места.	Зависимост от външно финансиране *Основно от община и държавен бюджет; ограничени собствени приходи.	Зелена и дигитална трансформация * Развитие на фотоволтаична инсталация, енергоспестяващи мерки, дигитална платформа за родители, електронен дневник.	Промени в нормативната база *Актуализации на ЗПУО или държавните стандарти.
Качествен педагогически екип *Опитни учители и помощен персонал с квалификация; активна методическа дейност (танцови костюми,	Конкуренция *9 други градини в район „Искър“ (4 общински и 1 частна в Дружба 1).	Партньорства с НПО и бизнеси *Доброволчески инициативи, спонсорства и корпоративна социална отговорност.	Демографски колебания *Спад или ръст на населението в района.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

доброволчески проекти).			
Технологично оборудване *Компютри, принтери, мултимедийно оборудване във всяка администрация и в 11 групи. Сигурност и безопасност *Видеонаблюдение, СОТ, топли връзки между сградите, ясни правила за кризи.	Ограничен паркинг *Липса на самостоятелен паркинг пред централа и филиал.	Разширяване на капацитета *Откриване на нови групи и ясли след завършване на строежите.	Здравни кризи *Епидемии, изискващи извънредни протоколи и ограничаване на присъствени дейности.
Силни партньорства МОН, СО – Дирекция „Образование“, РУО, район „Искър“, 4 ОУ, европейски програми	Натовареност на персонала *Увеличаване на броя групи и дейности без допълнителни	Социално-емоционални и STEAM програми *Въвеждане на нови педагогически методики за развитие на ключови	Конкурентни частни градини *Предлагат платени допълнителни услуги и по-високо ниво на персонализация.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

(Еразъм+).	ресурси.	компетентности.	
Добра локация *Удобни транспортни връзки (автобуси 604,404, 384; тролей №11; трамвай №20; метро).			Кибер и информационни рискове *Защита на лични данни при дигитализация.

Изводи от проведените анализи:

Максимално използване на модерната инфраструктура.

Извод: Наличието на три сгради с богато оборудване (плувен басейн, физкултурни салони, музикални салони, ресурсни кабинети, енергоефективна конструкция и фотоволтаици) е конкурентно предимство.

Път за реализиране: Изграждане на специализирани STEAM и еко кътове в рамките на съществуващите помещения и дворове чрез целево проектно финансиране (Еразъм+ и други проекти).

Необходимост от разпределяне на източниците на финансиране.

Извод: Силната зависимост от общинско и държавно финансиране ограничава оперативната гъвкавост и капацитет за нови инициативи.

Път за реализиране: Разширяване на проектната дейност по „Еразъм+“ (Акредитация и КД1 за мобилности), активно търсене на дарения и спонсорства от местни бизнеси и НПО, както и въвеждане на платени допълнителни услуги (шах, народни танци, акробатика и гимнастика, приложни дейности, плуване).

Усъвършенстване на кадрите и педагогическите практики.

Извод: Качественият екип е ключов ресурс, но нарастващите групи и многото допълнителни дейности натоварват персонала.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Път за реализиране: Планиране на вътрешноинституционални и външни квалификации (обучения по „Еразъм+“, вътрешни семинари, коучинг програми), облекчаване на рутинни административни задачи чрез дигитализация.

Дигитална трансформация и комуникация с родителите.

Извод: Да се продължи с интегрирана платформа за родителско взаимодействие и документиране на постиженията. Това се отразява на ефективността и прозрачността.

Път за реализиране: Продължаване с електронен дневник и родителски портал, в който се регистрират присъствия, междинни резултати, събития, дейности по проекти и обратна връзка.

Гъвкаво управление на строителни проекти и риска.

Извод: Текущите строителни дейности носят риск от забавяне и свръхбюджет, а промени в нормативната база или здравни кризи могат да блокират дейности.

Път за реализиране: Въвеждане на проектно-мениджърски процедури и регулярен мониторинг на срокове и разходи; създаване на рискова карта с превантивни мерки (алтернативни пространства, аварийни протоколи, резервен бюджет).

Фокус върху социално-емоционалното и езиковото развитие.

Извод: Разнообразието в културната общност и децата със СОП изискват целенасочени програми за интеграция и езикова подкрепа.

Път за реализиране: Въвеждане на програма по социално-емоционално учене (SEL) и езикови подкрепящи групи за деца с български като втори език и със СОП, с периодична оценка на напредъка чрез конкретни индикатори (посещаемост, езиково ниво, социална адаптация по проект Силен старт).

Обобщение:

Тези изводи дават ясен ориентир за стратегическите цели на ДГ № 108 „Детско царство“:

- **Иновации и STEAM** – създаване на интерактивни зони.
- **Финансова устойчивост** – проекти, дарения и платени услуги.
- **Професионално развитие** – квалификации и международни обмени.
- **Дигитализация и прозрачност** – електронна платформа за родители и администрация.
- **Управление на риска** – проектен подход и готовност при извънредни ситуации.
- **Подкрепа на деца със специални потребности** – SEL програми и езикова подкрепа.

Това са „пътните карти“, които ще превърнат идентифицираните силни страни и възможности в конкретни, измерими резултати, същевременно

минимизирайки слабостите и рисковете.

5. Мисия, визия и ценности на детската градина

5.1. Мисия – обучение, възпитание и социализация с цел постигане на интелектуално, емоционално, социално, духовно –нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

„Да осигурим на всяко дете любяща, сигурна и иновативна образователна среда, в която то да развива своя нравствен, познавателен, физически, комуникативен и творчески потенциал според възрастта, потребностите и интересите си, чрез съвременни методи, утвърдени традиции и активно партньорство с родители и общност.“

Ключови елементи на мисията:

- **Удовлетворяване на образователни потребности:**
- **Нравствен потенциал:** развиваме у децата чувство за самоуважение, културни и граждански ценности, умения за самоконтрол и етични решения.
- **Познавателен потенциал:** насърчаваме любознателност, активен интерес към света и умения „да се учи да учи“ чрез интерактивни занятия, учене чрез преживяване и STEAM подходи.
- **Физически потенциал:** изграждаме здравословни навици, моторни умения и безопасност чрез спорт, плуване и ежедневни игри на открито.
- **Комуникативен потенциал:** формираме умения за сътрудничество и мирно разрешаване на конфликти, както и вежливо самоизразяване.
- **Творчески потенциал:** стимулираме въображението и артистичните умения чрез изобразително изкуство, музика, драматизация и практически дейности.

Услуги, с които се удовлетворяват потребностите на децата и техните родители:

- Игровообразователни пространства и модерна материална база (кътове за игра, музикален и физкултурен салон, плувен басейн, интерактивни дъски).
- Иновативни методи: проектно-изследователски и игрови подходи, социално-емоционално учене (SEL), STEAM и екологични занимания.
- Индивидуална подкрепа: ресурсен учител, логопед и психолог, работа с деца със СОП, езикови групи за деца с различен майчин език.

Непосредствените потребители на предлаганите услуги:

- Детето – наш фокус е върху неговото щастливо, здравословно и хармонично развитие.
- Родителите – чрез активно включване в ежедневието на градината.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Най – голямото предимство на ДГ 108:

- Съчетавайки богата традиция (от 1980 г.) с модерни технологии и европейски практики („Еразъм+“, зелена енергия), ние предлагаме уникална, холистична грижа и обучение.
- **Детската градина съществува наред с другите детски градини**, за да бъдем мост между семейството и училището, превръщайки всяка „малка крачка“ в голямо постижение, подкрепено от професионализъм, иновации и общностно участие.

Критерии за оценка на постигането на мисията:

- Процент удовлетвореност на родители и персонал (> 90 %).
- Ръст в езиковата и социално-емоционалната компетентност на децата (измерван чрез вътрешни тестове и наблюдения).
- Активно участие в европейски и местни проекти (мин. 2 партньорства годишно).
- Дигитална комуникация: навременно публикуване на отчети и новини в сайта и електронния дневник.
- Здравни и безопасни инциденти: 0–2 годишно.

5.2.Визия

„ДГ 108 „Детско царство“ е водеща общинска детска градина, предоставяща иновативно, приобщаващо и устойчиво предучилищно образование, в което всяко дете развива увереност, любознателност и социални умения, подкрепено от активна общност и европейски партньорства.“

Постигане на успех чрез:

- Изграждане на игрово - образователна среда със STEAM и социално-емоционални кътове.
- Силна професионална общност чрез регулярни квалификации и международни обмени („Еразъм+“ и други европейски проекти).
- Използване на дигитален родителски портал и електронен дневник за прозрачност и ефективна комуникация.
- Индивидуална подкрепа и безопасна, вдъхновяваща атмосфера.
- Широка гама от занимания (спорт, изкуства, ресурсна, логопедична и психологическа подкрепа).

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- Активно участие на семейството в процеса на учене и развитие.
- Чрез целево проектно финансиране (Еразъм+, НПО) за обновяване на инфраструктурата и квалификация.
- Чрез зелени технологии (фотоволтаици, енергоспестяващи мерки) за устойчивост.
- Чрез партньорства с детски градини, училища, НПО.

Фактори, които могат да окажат влияние върху дейността на детската градина:

- Демографски промени и раждаемост в района.
- Законодателни ревизии (ЗПУО, държавен стандарт).
- Здравни и екологични кризи.
- Икономически и технологични тенденции.

Потенциални партньори:

- Европейски мрежи и програми („Еразъм+“, Силен старт, еко проекти).
- Местни училища, НПО и културни институции.
- Организации и фондации за спонсорства и доброволчество.
- Обществен съвет и районна администрация.

Критерии, по които ще се отчитат резултатите:

- Удовлетвореност на родители и персонал (> 90 % по анкетни проучвания).
- Ниво на социално-емоционална и езикова компетентност на децата (вътрешни наблюдения и тестове).
- Брой и качество на международните и местни партньорства.
- Енергоспестявания и екологични индикатори (спестена енергия, рециклирани материали).
- Процент реализирани проекти и постигнати цели по план.

5.3.Ценности:

- **Детето в центъра и неговото детство** -
Всяко наше решение и дейност са съобразени с индивидуалните потребности, интереси и потенциал на всяко дете.
- **Цялостно благополучие** -

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Грижим се за физическото, емоционалното и социалното здраве на децата чрез безопасна среда, здравни превантивни практики и програми за социално-емоционално учене.

- **Приобщаващо обучение -**
Създаваме равни възможности и допълнителна подкрепа за всички – деца със СОП, с различен майчин език или специфични потребности.
- **Професионализъм и учене през целия живот -**
Поддържа високо ниво на квалификация и иновативни педагогически практики чрез вътрешни и външни обучения, обменни програми и споделяне на добри практики.
- **Екипност и партньорство -**
Работим в тясно сътрудничество между педагози, родители, НПО и местната общност, за да обогатяваме образователния процес и да подкрепяме развитието на всяко дете.
- **Иновации и устойчивост -**
Въвеждаме съвременни методи и технологии (STEAM, дигитални инструменти, зелени практики) с цел създаване на устойчива и стимулираща учебна среда.
- **Творчество и любознателност -**
Стимулираме въображението и любопитството чрез игровообразователни подходи, изкуство, музика, практически занимания на открито.
- **Трансфер на традиции -**
Запазваме и развиваме добрите практики и ценности от десетилетия – културни и национални традиции, приемственост с началното образование.

6. Стратегически и специфични цели:

6.1. Общи цели:

6.1.1. Осигуряване на висококачествено и приобщаващо образование:

- 1.1. Въвеждане на програма по социално-емоционално учене (SEL) във всички групи до септември 2027 г.
- 1.2. Създаване на два специализирани STEAM кътове (природно-научен и творчески кът) до юни 2027 г.
- 1.3. Покриване на поне 95 % от децата със специални образователни потребности (СОП) с допълнителна подкрепа чрез ресурсен учител, логопед и психолог през учебната 2026/27 г.

6.1.2. Развитие на организационната и кадрова система:

- 2.1. Всички педагогически и помощник-възпитателни кадри да преминат минимум по 48 часа продължаваща и вътрешноинституционална квалификация годишно (вътрешни и външни обучения, Erasmus+, Силен старт) от учебната 2025/26 г. и 2026/2027 години.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

2.2. Подобряване на дигитална платформа за управление на документи и общуване с родители (електронен дневник, родителски портал) до декември 2025 г.

6.1.3. Оптимизация и устойчиво развитие на материалната база:

3.1. Завършване на строителството на новия корпус (4 групи, 108 места) с високо енергиен клас и фотоволтаична система до март 2026 г.

3.2. Осигуряване на интерактивни дъски и компютри в останалите 6 + 4 занимални до декември 2027 г.

3.3. Реализиране на поне два зелени проекта годишно (енергоспестяване, рециклиране, екологични кътове) с включени деца и родители.

6.1.4. Задълбочаване на партньорствата и общностната ангажираност

4.1. Организиране на не по-малко от четири семейно-общностни събития годишно (отворени врати, благотворителни инициативи, работилници).

4.2. Активно участие в поне два европейски проекта (Erasmus+ - акредитация) през периода 2025–2028 г.

6.2. Подцели

Към всяка обща цел се формулират подцели, които се разглеждат като последователност от стъпки за постигането им. При формулирането им се използва международния принцип S.M.A.R.T.

	Критерии	Същност	Фокус и яснота:
S – Specific	Конкретни	1. Цел: Въвеждане на интегрирана програма за учене чрез преживяване (SEL + природа/история + STEAM + зелени дейности) във всичките 17 групи до 30.09.2026.	Да се разработи и приложи междупредметна учебна програма, която включва: • SEL–модули: 5 структурирани занятия годишно • Природно-исторически модули: 2 годишно • STEAM–проекти: 2 екипни проекта годишно на група • Зелени дейности: 4 екологични занимания (грижа за градинка, засаждане и наблюдение на растения, рециклиране, наблюдение на биоразнообразие) годишно на

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

			група.
M Measurable	– Измерими	Резултатът от дейността по постигане на целта е измерим като предварително са зададени критериите за това.	• Брой занятия общо годишно: ○ SEL: $5 \times 17 = 85$ занятия ○ Природно-исторически: $2 \times 17 = 34$ занятия ○ STEAM: $2 \times 17 = 34$ проекта ○ Зелени дейности: $4 \times 17 = 68$ занятия • Промяна в уменията: ○ SEL анкета: +15 % средно подобрене до края на 2026 ○ STEAM оценка: ≥ 80 % от децата демонстрират напредък ○ Екологична осведоменост: ≥ 75 % от децата показват умения за засаждане и грижа за растения (наблюдения и анкети).
A – Achievable	Постижими	Поставената цел е реалистична за институцията, тъй като се съобразяваме с държавния	• Обучение на екипа: • 100 % от учителите преминават 48 ч. квалификация до март 2026 по

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

		образователен стандарт.	SEL, еко педагогика и STEAM • Материали и логистика: • Учебни комплекти SEL, научни комплекти за STEAM, сборници и инструменти за полеви и зелени дейности • Създаване на мини-градинки и зелени класни стаи в двора на двете сгради. • Подкрепа: • Включване на ресурсен учител, психолог и родители–доброволци • Сътрудничество с местни екологични НПО за доставяне на посадъчен материал и методики.
R – Relevant	Уместни	Целта е важна и значима за колектива и потребителите на услугата.	• Адресира социално-емоционалните и екологични потребности на децата. • Стимулира практическия опит и отговорно отношение към природата. • Изгражда ключови STEAM и зелени

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

			компетенции, отговарящи на модерни образователни стандарти и на „Еразъм+“ проекти.
T – Time-bound	C обозначен срок	Определяне на срока за постигане на целта. Дава възможност на колектива да се концентрира и да следва посочените срокове.	• Разработка на програма: до 31.12.2025 • Обучение на екипа: 01.01–31.03.2026 • Пилотно въвеждане: 01.04–30.06.2026 • Пълно приложение: от 01.09.2026 нататък
	Критерии	Същност	Фокус и яснота
S – Specific	Конкретни	2. Цел: Всички педагогически кадри да преминат минимум (48: 32+16 а.ч.) продължаваща и вътрешноинституционална квалификация годишно, а помощник-възпитателите – 6 а.ч.	1. Какво: Всеки учител да премине минимум 48 акредитирани обучения и всеки помощник – възпитател 6 часа. 2. Защо: За да поддържат и усъвършенстват професионалната си компетентност. 3. Кой: 36 учители + 17 помощник-възпитатели.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

		(от учебната 2025/26).	4. Къде: Онлайн и присъствени семинари (Erasmus+, МОН) 1. Изисквания: Списък с одобрени курсове, бюджет и график за участие.
M – Measurable	Измерими	Резултатът от дейността по постигане на целта е измерим като предварително са зададени критериите за това.	Отчетен минимум 48 ч на човек годишно (общо ≥ 1728 учебни часа/год.) – Сертификати/справки в личните досиета до 31.08. всяка учебна година.
A – Achievable	Постижими	Поставената е реалистична за институцията, като се съобразяваме с държавния образователен стандарт.	Съставяне на годишен квалификационен план до 30.09.2025 – Осигуряване на финансов и организационен ресурс (график, заместващи) – Работа с доставчици на обучение (Erasmus+).
R – Relevant	Уместни	Целта е важна и значима за колектива и потребителите на услугата.	– Поддържането на квалификация е задължително според ДОС и повишава качеството на преподаване. – Отговаря на нуждите от иновации и

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

			специализирани методики.
T – Time-bound	C обозначен срок	Определяне на срока за постигане на целта. Дава възможност на колектива да се концентрира и да следва посочените срокове.	– План и списък с курсове до 30.09.2025. – Постигане на 48 ч надграждащо обучение за всички до 31.08.2026 и за всяка следваща учебна година.
	Критерии	Същност	Фокус и яснота
S – Specific	Конкретни	3. Цел: Реализиране на поне два зелени проекта годишно, включващи деца и родители, от учебната 2025/26 г. до 31.08.2028 г.	• Какво: Организация и провеждане на два екологични проекта всяка учебна година. • Защо: За да възпитае еко отговорност, практически умения и сътрудничество между деца и родители. • Кой: 17 групи, учители, родители–доброволци, местни НПО по екология. • Къде: Дворовете на централата и филиала; при необходимост – в близък парк. Изисквания: • Бюджет за посадъчен материал и

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

			рециклируеми материали. • Инструменти и консумативи (копачки, саксии, отпадъчни контейнери, бои). • Методически указания от еколози и НПО.
M Measurable	– Измерими	Резултатът от дейността за постигане на целта е измерим като предварително са зададени критериите за това.	• Брой проекти: ≥ 2 годишно (минимум 6 до 08/2028). – Участници: ≥ 60 % от децата и ≥ 30 % от родителите във всяка инициатива. – Резултати: • Площ на нова зеленчукова/плодова градина: ≥ 20 м² • Събрани и рециклирани материали: ≥ 50 кг на проект. – Отчети: Доклади и снимки за всяка активност до края на учебната година.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

A – Achievable	Постижими	Поставените цели да бъдат реалистични за институцията, като се съобразяват с държавния образователен стандарт.	– Планиране: График и бюджет за проекта до 30.09.2025. – Ресурси: Закупени инструментариум и материали до 31.10.2025. – Партньорства: Сътрудничество с поне 1 местна екологична НПО до 31.12.2025. – Обучение: Еднодневен семинар за учители и доброволци през 2026.
R – Relevant	Уместни	Целта е значима и важна за колектива и потребителите на услугата.	– Подпомага зеления профил на ДГ/има зелен флаг/ и ангажира семейната общност. – Включва практическо прилагане на STEAM и природни модули от интегрираната програма. – Стимулира социално-емоционални умения чрез съвместна работа и грижа за околната среда.
T – Time-bound	С обозначен срок	Определяне на срока за постигане на целта. Дава възможност на колектива да се концентрира и да следва посочените срокове.	• Учебна 2025/26: • Първи проект (градинка) до 30.06.2026 г. • Втори проект (рециклираща работилница) до 30.06.2027г. – Учебни 2026/27 и 2027/28: По два проекта годишно в същите срокове (юни).

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	Критерии	Същност	Фокус и яснота
S – Specific	Конкретни	4. Цел: Определяне на двама учители за централата и двама за филиала-координатори „Родителско участие“ и стартиране на месечни семейни уъркшопи от ноември 2025 до юни 2026.	1. Какво: Определяне на 4 учителя за ролята „Координатор Родителско участие“ и провеждане на минимум 5 уъркшопа (веднъж месечно ноември-май) 2. Защо: За да засилим взаимодействието с родителите и да ги включим активно в образователния процес. 3. Кой: Директорът определя четирима учители от ПС; към тях се прикрепя психолог като методическа подкрепа. 4. Къде: В музикалния салон на централата или физкултурния салон на филиала или при необходимост онлайн. 5. Изисквания: а. Длъжностна характеристика за координаторите. б. График за уъркшопи. в. Бюджет за материали и

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

			покани към родителите.
M – Measurable	Измерими	Резултатът от дейността по постигане на целта е измерим като предварително са зададени критериите за това.	– Определяне: четирима координатори до 31.01.2026. – Уъркшопи: ≥ 5 събития (ноемв.–май 2026) – Участие: ≥ 25 % от родителите по всяко събитие. (минимум 40 семейства общо) – Оценка: средна оценка $\geq 4/5$ по обратна връзка след всеки уъркшоп.
A – Achievable	Постижими	Поставената цел е реалистична за институцията, като се съобразяваме с държавния образователен стандарт.	– Декември 2025: Подготовка на длъжностна характеристика и одобрение от ПС до 15.12.2025 – Януари 2026: Определяне на двамата учители-координатори до 31.01.2026 – Февруари 2026: Обявяване на календара и темите за уъркшопите до 05.02.2026 – Ноемвр.–юни 2025, 2026: Провеждане на уъркшопите на месечна основа.
R – Relevant	Уместни	Целта е значима и важна и за колектива и потребителите на услугата.	– Отговаря на нуждата от активно родителско включване и подкрепа на децата. – Изгражда доверие и споделена отговорност между учители и семейства.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

			– Съответства на визията за общностна ангажираност и партньорство.
T – Time-bound	C обозначен срок	Определяне на срока за постигане на целта. Дава възможност на колектива да се концентрира и да следва посочените срокове.	– Длъжностна характеристика готова: до 15.11.2025 – Координатори определени: до 31.01.2026 – Първи уъркшоп: 30.11.2025 – Пети уъркшоп: 15.05.2026

Така формулираните цели имат мотивационен ефект по отношение на екипа, който ще работи за тяхното реализиране.

7. Дейности за постигане на целите:

Основни дейности:

- управленска дейност;
- образователна дейност;
- квалификационна дейност;
- финансово осигуряване на изпълнението на стратегията;
- социално-битова и културна дейност.

7.1. Управленска дейност - Свързана с координация, мониторинг и отчетност.

7.1.1. Създаване на вътрешен календар за изпълнение на подцелите.

- Изготвяне на графици и отговорници за всяка подцел (SMART срокове).
- Месечни заседания на екипа за преглед на напредъка.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

7.1.2. Назначаване на отговорници и нови екипи към вече съществуващите работни екипи (Годишен план на ДГ 108):

- Координатори за „Родителско участие“ (4 учители).
- Комисия по работа по проекти.
- Комисия за координиране на дейности по интеркултурно, здравно и екологично образование.

7.1.3. Мониторинг и отчетност:

- Годишно представяне пред ПС.

7.2. Образователна дейност - Свързана с прилагане на нови учебни модули и стимулиране на детското развитие.

7.2.1. Разработка на интегрираната програма (SEL + природа/история + STEAM + зелени дейности).

- Работни групи от учители за всеки модул.
- Събиране и адаптиране на материали и методики (до 31.12.2025).

7.2.2. Пилотно и масово прилагане

- Пилотни занятия април–юни 2026 (1.1)
- Редовно вграждане в седмичното разписание от септември 2026.

7.2.3. Екскурзии и зелени проекти

- Организация на минимум 2 екскурзии годишно (по маршрут и логистика).
- Планиране и изпълнение на 2 зелени проекта годишно (настолни срещи, подготовка на площадка, озеленяване.)

7.2.4. STEAM кътове

- Идентифициране на места в помещенията и оборудване до март 2026.
- Монтаж и обучение за ползване до юни 2026.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

7.3. Квалификационна дейност - Свързана с развитие на персонала.

7.3.1. Годишен квалификационен план

- Съставяне на списък одобрени курсове до 30.09.2025.

7.3.2. Обучения и обмени

- Организиране на вътрешни семинари и външни обучения (48 ч. на човек).
- Кандидатстване по Erasmus+ за мобилности до октомври 2025 и февруари 2026 г .

7.3.3. Оценка и сертифициране

- Събиране и архивиране на сертификати до 31.08. всяка година.
- Вътрешен семинар за споделяне на добри практики.

7.4. Финансово осигуряване - Свързана с бюджетиране, търсене на средства и отчетност.

7.4.1. Бюджет за проекти

- Изготвяне на финансов план по цел и подцел до 30.03.2026 г .

7.4.2. Европейски и НПО фондове

- Подаване на 3 проектни предложения (Еразъм) до крайния срок.
- Проект „Силен старт“

7.4.3. Вътрешен финансов контрол

- Месечни и тримесечни ревизии на разходите по стратегията.

7.4.4. Допълнителни източници на финансиране:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- Привличане на спонсори;
- Благотворителни кампании;
- Собствен труд на служители;
- Усилване на контакт с Обществен съвет и институции.

7.5. Социално-битова и културна дейност:

Свързана с общностна ангажираност и участие на родителите

7.5.1. Семейни уъркшопи и събития

- Месечни уъркшопи февруари–юни 2026 (4.4)
- Четири по-големи общностни събития годишно (отворени врати, празници)

7.5.2. Комуникационни кампании

- Обновление на секцията „Новини и събития“ в сайта.
- Месечни бюлетини до родителите.

7.5.3. Партньорски инициативи

- Сътрудничество с 3 НПО/културни институции до 30.06.2026 (4.1)
- Съвместни прояви (театрални представления, изложби).

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Конкретни задачи:

1. УПРАВЛЕНСКА ДЕЙНОСТ				
1.1. Изготвяне на календар по подцели	Директор	Шаблон календар, SMART цели	до 15.05.2026	Утвърден календар на ПС
1.2. Назначаване на екипи за всеки подцел	Директор + ПС	Списък персонал	до 31.05.2025	Запълнени отговорности в документацията
1.3. Провеждане на месечни мониторингови срещи	Секретар на ПС/Протколчик	Протоколна книга	всеки месец от юни 2025	6 проведени срещи и протоколи до декември
1.4. Годишен отчет пред ПС	Главен учител	Доклад за напредък, презентация	До 30.11.2026	Представен отчет
2. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ				
2.1. Сформиране на работни групи за разработка на иновативни модули	2 екипа от двама учителя/от централла и филиал/	Списък теми, примерни методики	до 30.09.2027	Утвърдени 2 групи и планове на модули
2.2. Събиране и адаптиране на учебни материали	Водещ учител по STEAM	Учебници, комплекти SEL, природни пособия	до 31.12.2027	Събрани и класирани >100 документа/материала
2.3. Пилотно провеждане на SEL + STEAM модули	Учители (36)	График, методически указания	април–юни 2027	30 пилотни модула, обратна връзка от учителите
2.4. Организация на екскурзии и зелени проекти	Директор, 2 учителя	Транспорт, маршрутни листи, градински инструменти	септември 2026 – юни 2027	Проведени ≥2 екскурзии и 2 зелени проекта/година

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

3. КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ				
3.1. Съставяне на годишен квалификационен план	Директор + главен учител	Списък курсове, бюджет	до 30.09.2025	Утвърден план
3.2. Организиране на вътрешен семинар по екопедагогика	Директор + главен учител	Зала, презент. материали, лектор	до 03.2026 г	Семинар с $\geq 90\%$ участие на персонала
3.3. Кандидатстване по Erasmus+ K1	Координатор проекти	Проектно предложение, партньори	до 01.10.2025	Подаден ≥ 1 проект
3.4. Събиране на сертификати и документиране на обучения	Главен учител	Досиета на персонала	до 31.08.2026	Архивирани всички сертификати
4. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ				
4.1. Изготвяне на подробен бюджет по подцели	Главен счетоводител	Финансов софтуер, данни	до 30.06.2026	Утвърден бюджет от ПС
4.2. Подаване на проектно предложение за Еразъм+	Координатор проекти	Проектен пакет, партньорски писма	до 01.10.2025	Подаден ≥ 1 проект по Еразъм+
5. СОЦИАЛНО – БИТОВА И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ				
5.1. Подготовка и провеждане на месечни уъркшопи	Координатори „Родителско участие“	Зала, материали, лектори	фев–юни 2026 (първи 5)	Проведени 5 уъркшопа с $\geq 30\%$ родителско участие
5.2. Организация на 4 празника годишно	Музикален педагог+учители +	Сценичен декор, покани	до 30.06; 30.09; 31.12; 31.03	4 събития с $\geq 80\%$ капацитет на присъствие
5.3. Актуализиране на секции в сайта и ел. дневник	Директор, главен учител	Текстове, снимки	ежемесечно	12 публикации годишно
5.4. Културни инициативи	Директор + музикален	Програми, сценарии	до 30.06.2026	Реализирани ≥ 2

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	педагог+учители			инициативи

Тези конкретни задачи служат като оперативен план за постигане на стратегическата рамка на ДГ № 108.

8. Приоритетни области за изпълнение на стратегическите и специфични цели в дейността на детската градина (съгл. чл. 263, ал. 4 от ЗПУО-ДВ, бр. 11 от 2023 г.)

8.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване(подробности в 9 точка):

8.1.1. Планиране, организация и контрол на дейността на детската градина.

8.1.2. Осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.

8.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата(Приложение №1 и 4):

8.2.1. Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.

8.3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности(Приложение № 3):

8.3.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.

8.3.2. Обновяване и обогатяване на материалната база.

Създаване и поддържане на благоприятна среда:

Цел: Да осигурим редовни и разнообразни възможности за движение, игра и спорт, които стимулират физическото и психическото развитие на децата.

Ключови дейности:

Дневен двигателен режим

- Включване на поне 30 мин. организирана физическа активност (утринна гимнастика, танци, йога за деца) във всяка група, всеки ден.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- „Движение между учебните ситуации“ – кратки енергизиращи паузи на всеки 60 мин. от педагогическите ситуации.

Мултифункционални учебни пространства

- Обособяване на място за препятствия и игри с меки елементи във физкултурните салони.
- Зони за свободна игра навън: линия за балансиране, футболни игрища.

1. Програма „Гостуващ треньор“

- Всяко тримесечие покана на спортен специалист за демонстрации и обучения.
- Сертифициран педагог по детска физическа култура, който води занимания по акробатика и гимнастика.

2. Интеграция в ежедневни ритуали

- „Спортен петък“ – всяка седмица тематично физкултурно занятие (сортиране на препятствия, щафетни игри, народни танци).
- Семейни спортни дни – едно събитие на сезон, където родителите и децата участват заедно.

Отговорници и срокове:

- **Педагогически екипи:** планира и води ежедневните активности – **постоянен**
- **Директор:** осигурява обучение на учителите и график за „гостуващ треньор“ – **до септември 2025 г.**
- **Родители:** участие в сезонните семейни спортни дни – **пролет и есен.**

Индикатори за успех:

- ≥ 90 % от децата участват активно в дневните двигателни занимания.
- Проведени поне 4 „Гостуващ треньор“ събития годишно.
- Положителна обратна връзка (≥ 85 %) от деца и родители за удоволствието и ползите от спортните дейности.

8.3.2. Обновяване и обогатяване на материалната база:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Цел: Да разполагаме с модерно, безопасно и разнообразно спортно оборудване и съоръжения.

Ключови дейности:

1. Инвентаризация и анализ.

- Преглед на наличната спортна екипировка (топки, обръчи, конуси, греди, килими и др.).
- Оценка на състоянието и безопасността на площадките и помещенията.

2. Закупуване на ново оборудване.

- Комплект меки гимнастически елементи (постелки, тунели, меки блокчета).
- Малки спортни уредби: мрежи за волейбол/бадминтон, обръчи, баскетболни кошове на регулируема височина.
- Детски фитнес уреди (балансъри, тунели за лазене).

3. Подобрение на площадките.

- Покритие със спортен гумент под външни уреди за безопасност.
- Полагане на маркировки за бягане и игри върху настилките.
- Озеленяване и поставяне на пейки за почивка между активностите.

4. Поддръжка и обновяване.

- Годишен план за преглед и ремонт на оборудването.
- Бюджетна линия „Спортна база“ – отделяне на минимум 5 % от годишния капитален разход за детска градина.

Отговорници и срокове:

- **Директор:** изготвя бюджетна заявка и одобрява поръчките – **до декември 2025 г.**
- **Административен екип:** организира процеса на поръчка и доставка – **януари–март 2026 г.**

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- **Технически персонал:** полагат покритието и маркировките – пролет–лято 2026 г.
- **Педагози:** провеждат месечни проверки за безопасност – **постоянно**.

Индикатори за успех:

- 100 % от спортното оборудване е в добро състояние и отговаря на стандартите за безопасност.
- Увеличение на броя на активните спортни уреди на открито с ≥ 50 %.

8.4. Гражданско, здравно, екологично интеркултурно образование (Приложение № 2, 3 и 4):

8.4.1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели.

8.4.2. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение.

8.4.3. Здравно образование и навици за здравословен начин на живот.

8.4.4. Формиране на позитивно отношение към различните културни идентичности, умения и нагласи за конструктивно взаимодействие в мултикултурна среда.

8.5. Механизъм по съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното образование на деца в задължителна предучилищна възраст(Отделен документ):

8.5.1. Сътрудничество с родителите.

8.5.2. Взаимодействие с институции.

8.5.3. Присъствие на детската градина в общественото пространство.

8.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание(ПРОГРАМА за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца от уязвими групи на ДГ № 108 „Детско царство“):

8.6.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие, според потребностите на детето.

8.7. Приобщаване на децата:

8.7.1. Създаване на среда за осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

8.7.2. Подкрепа на личностното развитие на децата – предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата.

8.8. Противодействие на тормоза и насилието (Механизъм на ДГ 108):

8.8.1. Превенция на агресията и негативните прояви сред децата.

8.8.2. Сътрудничество и взаимодействие с родителите и институциите

8.9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното образование

8.9.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие.

9. Мерки за повишаване на качеството на образованието в ДГ 108 „Детско царство“

9.1. Управление на институцията:

- Ефективен контрол на дейностите.
- Прозрачност в управлението.
- Делегиране на правомощия.
- Изпълнения на решенията на педагогическия съвет.
- Установени партньорски отношения с обществения съвет.
- Законосъобразно и ефективно управление на материалните и финансови ресурси.
- Създаване на вътрешна система за наставничество.
- Увеличаване броя на учителите с ПКС.
- Утвърждаване на система за вътрешноинституционална квалификация на педагогическите специалисти в институцията.
- Обучение на работната група по самооценяването.
- Осигуряване по 16 академични часа годишно вътрешноинституционална квалификация за педагогическите специалисти, от които не по-малко от 8 академични часа са присъствени, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда.
- Обучения на педагогическите специалисти с присъдени квалификационни кредити през периода на самооценяване.
- Квалификация на учителите за работа с интерактивна техника и образователен софтуер, и генериране на електронни ресурси.
- Обучение на учителите за работа с родителите.
- Осигуряване на пълняемост на групите.
- Ефективен контрол на отсъствия на децата.
- Проучване мнението на родителите за административното обслужване.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- Утвърждаване на вътрешни правила за документооборот.
- Състояние и водене на ЗУД съгласно изискванията.
- Създаване на безопасна физическа среда, гарантираща живота и здравето на децата.
- Съответствие на менюто на децата със системата за управление на безопасността на храните или системата за Анализ на опасностите и критични контролни точки — НАССР за здравословно хранене.
- Осигуряване на пълен достъп на всички деца до медицинско обслужване.
- Обучение на педагогическите специалисти за действие при криза и оказване на долекарска помощ.
- Поддържане на ефективна информационна среда за родителите.
- Ефективно общуване на учителите с родителите за информиране за индивидуалния напредък на децата.
- Ефективно общуване на директора с родителите за мнения, предложения и сигнали за нередности.
- Ефективни форми на взаимодействие и обратна връзка с родителите, които се прилагат в детската градина.
- Реализиране на проекти и дейности.
- Партньорство с общински доставчици на социални услуги за подкрепа за личностно развитие.
- Ефективно взаимодействие с общинска и държавна администрация.
- Партньорство с други детски градини/ училища за съвместни дейности с децата и обмяна на добри практики.
- Поддържане на активен и функционален сайт на детската градина.
- Популяризиране на дейността на детската градина.
- Законосъобразно, целесъобразно, ефективно и прозрачно разходване на бюджетните средства.
- Реализиране на приходи от национални програми, дарения и работа по проекти, както и собствени приходи.
- Ефективно изразходване на средствата за квалификация.
- Създаване на партньорство с външни организации – Дирекция „Социално подпомагане“, община, настоятелство и др.

9.2. Образователен процес:

- 9.2.1. Ефективно планиране.
- 9.2.2. Осигуряване на обща подкрепа за деца с обучителни трудности.
- 9.2.3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за деца със СОП.
- 9.2.4. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с дарби.
- 9.2.5. Осигуряване на подкрепа за деца в риск.
- 9.2.6. Проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всяко дете.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- 9.2.7. Обучение на учители за разпознаване на проявите на агресивно поведение и превенцията му.
- 9.2.8. Осигуряване на заместване на отсъстващи учители.
- 9.2.9. Реализирани иновации в организацията на образователния процес.
- 9.2.10. Използване на мултимедийни презентации и електронни ресурси в образователния процес.
- 9.2.11. Превръщане на детската градина в желано място за обучение, изява и подкрепа за личностно развитие за децата.
- 9.2.12. Осигуряване на форми на допълнителни дейности по интереси срещу заплащане от родителите.
- 9.2.14. Участие на децата в културни и спортни прояви, осигурено от детската градина и/или извън нея.
- 9.2.15. Разработване и реализиране на вътрешни проекти и дейности с децата за здравословен начин на живот.
- 9.2.16. Създаване на процедури за закаляване на децата.
- 9.2.17. Разходки и игра на децата сред природата.
- 9.2.18. Провеждане на зимни и/или летни лагери с децата.
- 9.2.19. Утвърждаване на символи, ритуали и традиции.

9.3. Институционална среда:

- 1. Създаване на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ.
- 2. Поддържане на ефективна информационна среда за родителите с цел информирание за индивидуалния напредък на децата.
- 3. Взаимодействие и сътрудничество с настоятелството и обществения съвет.
- 4. Изграждане на партньорства с НПО и общинските доставчици на социални услуги в подкрепа за личностно развитие на децата.
- 5. Издигане авторитета на детската градина.
- 6. Създаване на образователно пространство в съответствие с нормативните изисквания за здравословна и безопасна среда.
- 7. Привеждане на зоната за хранене в съответствие с нормативните изисквания за здравословна среда и хранене.
- 8. Наличие на ресурсен кабинет, психолог.
- 9. Изграждане на рампа на входа на централата.
- 10. Изграждане на асансьор между етажите на новите сгради.
- 11. Изграждане на адаптиран санитарен възел на всеки етаж.
- 12. Осигуряване на интернет достъп в новите сгради.
- 13. Осъвременяване на материално-техническата база и продължаване внедряването на иновации в нея.
- 14. Повишаване квалификация на педагогическите специалисти за работа с интерактивна техника и образователен софтуер и генериране на електронни ресурси.
- 15. Поддържане и текущ ремонт на занималните и помощните помещения.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

16. Поддържане и обновяване на системата за постоянно видеонаблюдение и спазване на пропускателния режим.

- **Критерии, показатели и инструменти за вътрешен одит (самооценяване) на качеството на представяното образование в ДГ 108 „Детско царство“**

Критериите, показателите и инструментите за извършване на самооценяването са разработени от работната група по самооценяването и са приети на заседание на педагогическия съвет на Детска градина 108 „Детско царство“ с протокол №1 / 15.09./2025 г. Критериите, показателите и инструментите за самооценяване са утвърдени от директора със заповед № 1606 – 20 / 15.09.2025 г.

Самооценяването в Детска градина „Детско царство“ обхваща **три области**:

- Управление на институцията
- Образователния процес
- Институционална среда

Оценяването за всяка област се извършва по критерии. Критериите се прилагат чрез показателите за изпълнение на всеки критерий.

Инструментариумът за извършване на самооценяването включва:

- наблюдение,
- анкети и карти за самооценяване,
- проучване на доказателствен материал (документация и други източници на информация),
- проучване мнението на родителите.

Нивото на изпълнение на показателите се установява по индикатори, чрез утвърдения инструментариум и източници на информация, както следва:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

ОБЛАСТ „ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС“	
Критерии	Индикатори
1. Ефективност на взаимодействието в процеса на обучение	Планиране на ситуация. Дефиниране на ясни образователни цели, планиране на дейности, свързани с обучението, както и използването на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на децата.
	Организиране и провеждане на педагогическата ситуация.
	Ефективно управление на групата. Формиране на умения за учене.
2. Прилагане на компетентностния подход при възпитанието и социализацията на децата	Развиване на умения за учене у децата.
	Развиване на умения за екипна работа у децата и сътрудничество с останалите.
	Формиране на способност за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване у децата.
	Формиране и развиване на умения, свързани със спорта и здравето и придобиване на компетентности за прилагане принципите на устойчиво развитие.
3. Обучение за придобиване на творческа и културна компетентност	Придобиване и развиване на умения за културна идентичност. Участие на децата в културни прояви, осигурени от детската градина и/или извън нея.
	Придобиване и развиване на умения за изразяване чрез творчество. Участие на децата в конкурси и състезания.
4. Прилагане на компетентностния подход за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата	Проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всяко дете
	Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата с обучителни трудности.
	Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца в риск, с хронични заболявания, със

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	специални образователни потребности и с изявени дарби.
	Партньорство между всички участници в образователния процес за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата.
5. Оценяване напредъка на детето	Прилагане на нови педагогически методи.
	Прогрес на децата.
	Прогрес на децата от уязвими групи.
ОБЛАСТ „УПРАВЛЕНИЕ“	
Критерии	Индикатори
1. Стратегическо управление и лидерство	Осъществяване на стратегическо и оперативно планиране.
	Ефективна комуникация и взаимодействие в детската градина, свързана с реализирането на стратегията.
	Анализ на резултатите от стратегическото управление и набелязване на мерки за подобряване на качеството и ефективността на работата.
	Лидерство в детската градина. Създадени доверие, сътрудничество и условия за ръководни умения и лидерски компетентности при педагогическите специалисти.
2. Оперативно управление	Организационни структури за изпълнение на стратегията в детската градина, сформирани екипи.
	Разработване на планове, програми и други документи на детската градина. Изпълнение на оперативни планове.
3. Управление на човешките ресурси	Ефективно планиране и управление на човешките ресурси в детската градина.
	Ефективна квалификационна дейност. Прилагане на придобити компетентности от квалификационната

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	дейност.
	Оценяване на постигнатите допълнителни резултати от труда на персонала.
	Атестиране на педагогическите специалисти.
4. Управление на финансовите ресурси	Планиране и реализиране на средства за подобряване на физическата среда, дейностите за занимания по интереси и други.
	Съгласуване с обществения съвет разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превизиране на постъпленията над плащанията по бюджета на детската градина.
	Планирани и реализирани средства по осигуряване подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие.
	Законосъобразното, целесъобразно, ефективно и прозрачно разходване на бюджетните средства. Представяне на тримесечни отчети пред общото събрание на работниците и служителите и обществения съвет.
5. Управление на информационните ресурси	Осигурени и прилагани информационни ресурси в административната дейност (електронен дневник, администриране, образци на документи и др.).
	Активност на директора при установяване на партньорства (сътрудничество и взаимодействие с обществен съвет, родителите, местна администрация и социалните партньори) за постигане целите на стратегията.
6. Управление на партньорствата за развитие на детската градина	Съвместни дейности с други организации и институции с цел повишаване качеството на образование.
	Съвместни дейности с други организации и институции с

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	цел повишаване качеството на образование.
ОБЛАСТ „ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА“	
Критерии	Индикатори
1. Управление и развитие на физическата среда	Осигуряване на безопасна и здравословна физическа среда (пропускателен режим и видеонаблюдение, здравно обслужване, безопасни и здравословни зони за отдих, хранене, дворните пространства и др.)
	Изграждане и функциониране на обновена, модернизирана, ергономична и функционална физическа среда.
	Осигуряване на достъпна и подкрепяща физическа среда за всички деца (достъпна архитектурна среда, кабинети за осигуряване на подкрепа за личностно развитие и др.).
	Осигуряване на ресурси за приложение на ИКТ в образователния процес (интерактивни дъски, лаптопи и мултимедия, лицензиран софтуер и техника за печат и сканиране, интернет достъп в сградите на детската градина).
2. Информационна среда	Осигурена среда и предоставени ресурси за библиотечно-информационно обслужване (обособяване на специално пригодно помещение с подходящ дизайн и обзавеждане, подходящо за библиотека, осигурен библиотечен фонд и достъп до електронни ресурси).
3. Библиотечно-информационна осигуреност и учебни ресурси за осигуряване на образователния процес	Прилагане на библиотечните, информационните и учебните ресурси за повишаване качеството на образование (използване на ресурсите, предоставени в библиотеката).
	Организационно развитие и усъвършенстване.
4. Развитие на организационната култура на детската градина	Изградена позитивна среда и ефективна политика за превенция на тормоза и насилието в детската градина.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	Създаване на ефективна политика за предотвратяване на ранното отпадане на децата от детската градина.
	Извършване на дейности за издигане авторитета на детската градина, обновяване на информацията на сайта на детската градина.
	Наличие на условия за подкрепа и взаимодействие между участниците в образователния процес.
5. Развитие на среда за подкрепа и ефективно взаимодействие между всички участници в образователния процес и с всички заинтересовани страни	Създадени условия за включване на заинтересованите страни в процеса по осигуряване качество на образованието и ефективно взаимодействие с тях.
6. Удовлетвореност на участниците в образователни процес	Осигуряване на физическо, социално и емоционално благополучие на децата в образователния процес.
	Създадени подходящи условия на труд и успешна личностна и професионална реализация на педагогическите специалисти в детската градина.

АНКЕТА

за проучване мнението на родителите
за качеството на образователните услуги и цялостната дейност

№ по ред	Как оценявате следните дейности в	 Лошо	 Добро	 Отлично
1.	Пропускателен режим, охрана и безопасност			
2.	Административно обслужване			
3.	Хранене на децата			
4.	Медицинско обслужване			
5.	Възможности за творческа изява на децата			
6.	Информационна среда за родителите			
7.	Общуване с учителите и информация за индивидуалния напредък на децата			
8.	Общуване с директора за мнения, предложения и оплаквания			

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Група на детето .....

Дата .....

Благодарим Ви за изразеното мнение!

11. Ресурси за осъществяване на стратегията за развитие на детската градина

Ресурсното осигуряване на изпълнението на стратегията е **съществена част от планиращата дейност**. Наличието на достатъчни по количество и качество ресурси до голяма степен гарантира успеха.

Ресурсите, с които разполага детската градина и с които ще се реализира стратегията, може да бъдат представени нагледно във вид на таблица. В нея те са диференцирани като налични и възможни. Част от планираните конкретни дейности трябва да са насочени към включване на възможните ресурси в изпълнението на стратегията, т.е. превръщането им в налични.

<u>Човешки ресурси</u> Налични: (учители, помощник-възпитатели) Възможни: (родители, районна администрация)	<u>Материални ресурси</u> Налични: (сгради, физкултурни салони, музикални салони, басейн, методични стаи, ресурсни кабинети, сензорна стая) Възможни: (библиотека, „зелени класни стаи“, STEAM кътове, кабинет на психолога)

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

<u>Нематериални ресурси</u> Налични: (добро име, добри контакти, международно сътрудничество) Възможни: признания и награди, база данни с добри практики и методически материали, мрежа от партньори.	<u>Финансови ресурси</u> Налични: (делегиран бюджет) Възможни: (дарения, участие в проекти)

Наличието на стратегия за развитие на детската градина подпомага вземането на адекватни управленски решения и коригирането на дейността на институцията в случай на отклонение или недостатъчна активност.

12. Очаквани резултати:

- Модерно управление.
- Добра организационна култура.
- Споделени ценности.
- Ефективна и резултатна квалификационна дейност.
- Работещи партньорства и взаимодействия на детската градина.
- Гарантиране на равен шанс на всяко дете при постъпване в училище.

13. Оценка и приемане на стратегията за развитие на детската градина:

14. Обсъждане на педагогически съвет, като се вземат под внимание препоръките по време на заседанието и се нанесоха съответните корекции. Педагогическият съвет приема стратегията за развитието на детската градина за период от 5 години. Задачите за постигане на стратегическите и специфичните цели по приоритетните области се планират в стратегията по години, като резултатите се отчитат в края на всяка учебна година. Документите по чл. 263, ал. 1, т. 1-5 от ЗПУО, които приема педагогическият съвет се публикуват на интернет страницата на детската градина, което е свързано с прилагане принципа на прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното образование.

15. Одобрение от Обществения съвет на детската градина.

16. План за изпълнение на стратегията.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Планът за действие и финансиране се разработва за всяка година от предвидения период от 5 години на стратегията.

Технологията за разработване на плана за действие и финансиране включва следните стъпки:

1. Определяне на основните дейности (трябва да съответстват на тези в стратегията) и задачите към тях.
2. Конкретизират се основните дейности и се определят изпълнителите.
3. Определят се сроковете за всяка конкретна дейност. Внимава се да не се наслагват много дейности за изпълнение в един и същи период.
4. Определяне на финансовия ресурс необходим за изпълнението на дейността.

Приложения:

1. План за действие и финансиране на стратегията за развитие на детската градина.
2. Програма по интеркултурно образование
3. Програма по екологично образование
4. Програма за здравно образование на децата
5. Дейности за осъществяване на ГЗЕИО
6. Програма за работа с родители

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1: План за действие и финансиране по изпълнение към Стратегия за развитието на детската градина, утвърдена със Заповед № 1606 – 20 / 15.09.2025г. г. на директора на ДГ 108 „Детско царство“

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ
по изпълнение на Стратегията за развитие на Детска градина „Детско царство“
за периода 2025 – 2026 година

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Основна дейност	Конкретни дейности	Очакван резултат	Срок					Отговорник	Необходимо финансиране	Аргументиране на разхода	Източник и размер на финансирането	
			I год.	II год.	III год.	IV год.	V год.				Бюджет	Извън бюджетни средства
1. Административно-управленска дейност	Подобряване на дигиталната комуникация с родители (електронен дневник, сайт)	Повишена прозрачност и навременно информиране, намалено административно натоварване	2025 (завършване до декември); поддръжка 2026	x	x	x	x	Директор, учители	Бюджет: софтуерна поддръжка и обучение: 4 000 лв. / Извън: дарения за допълнителни модули: 1 000 лв.	Необходими за дигитализация, съгласно цел 2.2 от стратегията	Държавен/общински бюджет за ИТ;	
	Организиране на междуинституционални срещи (образование, социални служби, здраве)	Установени канали за координация и препращане на ранни случаи	Полугодишно 2025 – 2026	x	x	x	x	Директор	Бюджет: логистика	Подсилва механизма за обхващане и ранна интервенция	Общински средства, вътрешен бюджет	
2.Приоритетни области (съгл. чл. 263, ал. 4 от ЗПУО)												
2. 1. Приоритетна област 1. Качество на образованието и мерки за неговото	Въвеждане на програма по SEL (социално-емоционално учене)	Деца с добри социални умения, намален	Септември 2025 – юни	x	x	x	x	Директор, педагогически екипи по групи	Бюджет: учебителни материали + външен експерт – 2 500 лв.	Отговаря на цел 6.1.1.1 от стратегията за SEL	Проектно финансиране (национални/Еразъм + обучения) + частично от бюджет	

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

повишаване		конфликт	2026									
	Създаване на STEAM кълб (природно-научен и творчески)	Интерактив на учебна среда, стимулиран е на любознателност	До юни 2026	X	X	X	X	Директор, педагогически екипи по групи	Бюджет: оборудване и материали – 8 000 лв.	Реализация на иновации и качество в образованието	Комбинирано: европейски проекти + общински	
2.2. Приоритетна област 2. Патриотично възпитание. Формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата. 2.4. Приоритетна област 4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.	Малки обществени инициативи (чистене на двора, боядисване на ограда, послания за толерантност, благотворителни кампании) с участието на родители и деца	Укрепване на връзка между детската градина и общността, емпатия	Пролет 2026	X	X	X	X	Директор, педагогически екипи	Бюджет: логистика и материали – 1600 лв.	Практическо упражняване на граждански ценности и солидарност	Собствен бюджет + подкрепа от родители	
	Серия от сесии с фокус: лична хигиена, правилно хранене, психично здраве (игрови форми)	Повишено здравно самосъзнание сред децата и родителите	Октомври 2025 – юни 2026	x	x	x	x	Педагогически екипи, мед. сестри	Бюджет: образователни материали, покани на експерти – 1 200 лв.	Превенция чрез ранно информиране и изграждане на здравословни навици	Средства от здравни програми, общински бюджет, родителска подкрепа	
	Създаване на „зелени класни стаи“, градина: засаждане, опазване на	практическо ангажиране	през 2025 – 2026	X	X	X	X		Бюджет: семена, инструменти, табелки и др.: 3500 лв	Пряка ангажираност с природата; екологично съзнание	Екологични грантове, спонсорства, вътрешен бюджет, проекти	проекти

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	водни ресурси											
	Обучения/игри за рециклиране и пестене на енергия	Намалено отпадъчно натоварване и по-добри навици	Ное мври 2025 и април 2026	x	x	x	x	Педагогически екипи, родители	Бюджет: визуални материали, кутии за събиране – 1 000 лв.	Внедряване на практики за устойчиво поведение	Общински бюджет, подкрепа от екологична НПО	
	Организиране на „Дни на културите“ – представяне на различни етноси, традиции, езици чрез игри, песни, гости	Повишена толерантност и уважение към многообразието	Декември 2025 и май 2026	x	x	x	x	Педагогически екипи	Бюджет: материали – 1 200 лв	Създава интерактивно приобщаване и разбиране между култури	родителска подкрепа	
	Работилници за толерантност и решаване на конфликти (игрови методи, театър)	Намаляване на стигмата, по-добра междуличностна комуникация	Февруари 2026	x	x	x	x		Бюджет: материали – 1 000 лв	Поддържа социална когнитивност и предотвратява социално изключване	Проектни средства, родителска подкрепа	
2.3. Приоритетна област 3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.	Оборудване на двор/вътрешни пространства със спортни уреди (прости уреди, препятствия, подвижни игри)	Повишена ежедневна физическа активност, моторно развитие	Септември 2025 (инсталиране), поддръжка	x	x	x	x	Директор, учители	Бюджет: спортни пособия и мобилни уреди – 4 000 лв.	Необходима инвестиция за създаване на стимулираща среда за движение	Общински/държавен бюджет; проекти	

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

			а 2026									
	Спортни дни и мини състезания, екипни игри с включване на родители	Укрепване на двигателни умения, екипен дух и семейно участие	Пролет 2026 и есен 2025	x	x	x	x	Директор, учители	Бюджет: награди, оборудване, организация – 1 000 лв	Насърчава редовно движение и взаимодействие с родители	Общински бюджет, родителска подкрепа	
2.5. Приоритетна област 5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното образование на деца в задължителна предучилищна възраст	Картографиране на деца в задължителна ПУВ, които не са обхванати; мобилни посещения в семейства	Увеличен обхват и задържане	2025 – 2026, циклично	x	x	x	x	Директор, съответен работен екип	Бюджет: транспортни и информационни материали – 200 лв.	Превенция на ранно отпадане и припокриване със специфични цели	Средства по национални програми и общински бюджет	

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

2.6. Приоритетна област 6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание. 2.7. Приоритетна област 7. Приобщаване на деца. 2.9. Приоритетна област 9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното образование	Подкрепящи групи за деца с български като втори език; адаптирани материали; мултикултурни сесии	По-добра езикова и социална интеграция	Начало септември и 2025, продължаващо	x	x	x	x	ресурсен учител, психолог, учители	Бюджет: преводни/адаптирани материали + допълнителни часове: 2 000 лв.	Гарантира равен достъп и подкрепа за многообразие	Държавни/общински средства; грантове за приобщаващо образование	
2.8. Приоритетна област 8. Противодействие на тормоза и насилието.	Обучение на персонала за ранно разпознаване и работа в кризи; допълнително популяризиране на процедурите	Повишена чувствителност и намалени инциденти	2025 (обучение), мониторинг 2026	x	x	x	x	Директор, психолог	Бюджет: обучение (външен лектор) – 1 500 лв.	Изпълнение на превантивни мерки и защита на децата	Проектни средства / бюджет на детската градина	
3.Работа със семейства(външни фактори)	Информационни сесии; индивидуални консултации; адаптирани канали за комуникация	Повишено родителско доверие, активно участие	През учебната 2025 /26 г	x	x	x	x	Педагогически екипи	Бюджет: материали	Укрепване на връзката със семейства и преодоляване на барieri	Бюджет и евентуално родителска подкрепа	

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

4. Квалификационна дейност												
3.1.Въвеждаща	48 часа квалификации на педагогически кадри (вътрешни и външни, Erasmus+)	Повишена професионална компетентност	Годишно 2025 и 2026	x	x	x	x	Директор, гл. учител	Бюджет: такси, логистика, заместващи учители – 6 000 лв. годишно	Цел 6.1.2.1 от стратегията непрекъснато обучение	Erasmus+ (КД1), проект „Силен старт“вътрешен бюджет, общинско финансиране	
3.2. Продължаваща												
3.3.Вътрешноинституционална												
4. Финансово осигуряване на изпълнението на стратегията	Разширяване на проектната дейност (Еразъм+, дарения, платени активности)	Диверсифициран приходен поток, устойчивост	2025 – 2026	x	x	x	x	Директор, счетоводител, координатор проекти	Няма директни разходи за кандидатстване	Допълнителни ресурси без големи разходи	Външно финансиране, общински бюджет	
5. Социално-битова и културна дейност	Празнични и традиционни събития	Подсилване на идентичността, семейно участие, социализация	Цялата 2025 /26 учебна година (по събитие)	x	x	x	x	Педагогически екип, родители	Бюджет: декорации, традиционни материали, гости – 850 лв.	Поддържане на културни традиции и общностен дух	Родителска подкрепа	
	Дни на отворените врати			x	x	x	x	Педагогически екипи, родители	Бюджет: организиране, материали – 1700 лв	Създава мрежа за подкрепа и включване на семейства	Родителска подкрепа	

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2: към Стратегия за развитието на детската градина

ПРОГРАМА ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ФИЛОСОФИЯ

Интеркултурното образование е насочено към **усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности** и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и **умения и нагласи** за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда. Интеркултурното образование включва взаимното опознаване на различни етнокултури, оценяване на техните достойнства и използването на положителните им страни в процеса на обучение и възпитание. Интеркултурното образование в детската градина е насочено към даване на познания за културата на всички общности в страната, към себепознание и себеразбиране от етническа принадлежност, избягване на предразсъдъците, приемане и уважение на културните различия, разбиране на хората с различна етническа и културна принадлежност и формиране на познания за официалния език.

Целта на интеркултурното възпитание и образование в предучилищна възраст е формирането на интеркултурна компетентност, която е необходима на различните етнически групи. В тази компетентност се включва способността продължително и ефективно да се общува с различни култури, което предполага развитие на взаимен респект и толерантност. Детската градина е първата институция, в която се реализира и осъществява на практика интеркултурното образование. В нея за първи път в живота на детето от предучилищна възраст, различните етнокултури не само се срещат, но съжителстват и взаимно се опознават.

II. ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ПОДХОДИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Цел:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на знания, умения, отношения у децата, произтичащи от интеркултурното образование. Зачитане на значимостта на всяка човешка личност, признаване правото и ценността на различието, приемане равнопоставеността на всички в общото социално пространство, осъзнаване и ценене на своята и мултиетническата културна идентичност; формиране на уважение към хората от различните етноси.

2. Задачи:

- 2.1. Педагогическите специалисти да подбират адекватна информация, продукти и политика за провеждане на интеркултурно образование в детската градина.
- 2.2. Детска градина № 108 „Детско царство“ да утвърждава политика на:
  - а) възпитаване на децата в демократичните ценности;
  - б) премахване на социалната и говорната изолация на децата от малцинствени групи и изтъкване и развиване на техните силни страни;
  - в) поощряване на комуникативните умения и съвместни дейности между децата от различни етнически групи;
  - г) насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност и здравословния начин на живот на децата и семействата;
  - д) достигане до рамковите изисквания за емоционална интелигентност и интеркултурно образование като знания, умения отношения в ДОС;
  - е) включване на родители от малцинствата в педагогическата работа в детската градина.
- 2.3. Педагогическите специалисти в хода на образователният процес имат отговорността да:
  - а) изграждат и поддържат позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
  - б) създават позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности.

3. Подходи:

3.1. Педагогически:

- а) ситуационен;
- б) игрови;
- в) позиционен.

3.2. Психологически:

- а) личностно - ориентиран;
- б) индивидуален;
- в) субект - обект;
- г) субект - субект.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на знания, умения, отношение към другите и за тяхната национална идентичност.
2. Организиране и провеждане на дейности, свързани с Европейския ден на толерантността.
3. Разработване на методически материали за провеждане на ефективно интеркултурно образование.
4. Оценяване ефективността на разработени от педагогическия екип методически материали и представяне на добър педагогически опит.
5. Включване в семинари и уъркшопове, организирани от детската градина;
6. Организиране на кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда.

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНА, ПРАКТИЧЕСКА И КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ

1. Образователна дейност:

- 1.1. Образователни ситуации с тематична интеркултурна насоченост.
- 1.2. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата.
- 1.3. Интерактивни игри с учители и родители.

2. Консултативната дейност:

- 2.1. Консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на интеркултурно образование в детската градина.
- 2.2. Консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, които полагат грижи за децата със социални и/или личностни проблеми, за да се открият възможностите за активен образователния процес.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

3. Практическата дейност:

3.1. Реализиране на съвместни дейности с деца и родители от различни етноси.

3.2. Уъркшопове и практикуми с учители, подпомагащи процеса на интеркултурно образование.

Мерки	Срок	Отговорности
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. Определяне на екип за координиране на дейностите по интеркултурно образование в детската градина.	м. Септември	Директор, Педагогически съвет
2. Приемане план за работа по осъществяване на интеркултурно образование в детската градина.	М. Октомври	Директор, Педагогически съвет
3. Организиране на кампании, подкрепящи толерантността, социалната чувствителност, правата на човека и др.	Съгласно: План за интеркултурно образование	Екип – интеркултурно образование
4. Организиране на празници и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, професионални и културни дати и празници.	Съгласно: План за интеркултурно образование	Екип – интеркултурно образование
5. Провеждане на срещи и разговори със семейството.	По график	Педагогически екипи по групи
6. Планиране на образователно съдържание и осъществяване на интеркултурно образование, интегрирано в обучението по различните	Срок постоянен	Педагогически екипи по групи

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

образователни направления в основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.		
7. Стимулиране развитието на личностни качества у децата, социална и емоционална интелигентност, емпатия, толерантност, чрез участия в развлекателни, спортни, екологични, творчески и други съвместни дейности.	Съгласно План на дейностите по интеркултурно образование	Екип- интеркултурно образование, педагогически екипи по групи
8. Тренинги с учители и родители за изграждане на позитивен психологически климат в детската градина.	Съгласно План за интеркултурно образование	Екип – интеркултурно образование
9. Екипна работа между учителите, другите педагогически специалисти, родителски активи на групите, обществен съвет, заинтересовани институции и неправителствени организации.	Срок постоянен	Директор, Педагогически съвет, Обществен Съвет

V. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Област на компетентност	Резултати: знания, умения и отношения	Дейности
1	2	3

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Културни идентичности	• усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас.	Образователна дейност
Културна осъзнатост	• разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложно - продуктивна дейност; • сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст; • преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата културна общност.	Организиране на празници и събития, съобразно международни, европейски, национални, общински, местни, професионални културни дати и празници
Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия	• отнася се толерантно към прояви на културни различия; • развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда; • уважава и цени национални символи и ритуали.	Образователна дейност; Игрова дейност
Интеркултурно образование и права на детето	Притежава базови представи за правата на детето.	Образователна дейност.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Настоящата Програма е приета с Решение №2, взето с Протокол № 1/15 09 2025 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 1606-20/15 09 2025 г. на директора.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година по реда, по който е утвърдена, след анализ на изпълнението и при настъпили промени в нормативните актове.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3: към Стратегия за развитието на детската градина

ПРОГРАМА ПО ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. Въведение

Екологичното образование намира все повече място в образователния процес. Изготвянето на настоящата програма за екологично образование е инструмент за привличане на децата в опазването на околната среда. Въвеждането на екологичната програма още в предучилищна възраст дава възможност за индивидуални изяви на децата, пълноценно общуване с природата и емоционална удовлетвореност от възприятията за заобикалящата ги природна среда. Част от програмата систематизира и обогатява знанията за живата и неживата природа, осмисля ролята на човека за опазването на околната среда, стимулира към екологично съзнание и дейно участие в опазването на природата и ресурсите.

II. Визия

„Земята е наш общ дом“ – всички ние, заедно можем да съхраним планетата, като пестим енергията и природните ресурси, които използваме в ежедневието си. Отговорността към съдбата на природата се възпитава, а детството е най-подходящо начало за трайно възпитаване на отговорност към околната среда.

III. Цели на програмата

1. Основната цел на настоящата програма е емоционално ангажиране на децата с проблемите на екологията и възпитание на дълг и отговорност към природата. В този аспект главната цел включва четири подцели – екологични култура, знания, мислене и поведение.

2. Специфични цели:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- 2.1. Повишаване на знанията за неживата и живата природа (биоразнообразието), и изграждане на екологичната култура и природозащитното поведение у децата.
- 2.2. Създаване на подходящи условия за активизиране на познавателната дейност на деца с екологична насоченост.
- 2.3. Изграждане на любознателност и любов към природата у децата.
- 2.4. Интерактивно учене чрез действия, занимания и преживяване в реална естествена природна среда.

Повишаване и обогатяване на знанията и уменията за опазване на природната среда и устойчив начин на живот е осъществимо чрез прилагане на нетрадиционни интерактивни методи на обучение на подрастващите.

3. Същност и особености на програмата

Екологичната култура е системно, многокомпонентно образование. Конституиращи елементи в нейната структура, които могат да се разглеждат като ориентири, определящи целите, задачите, съдържанието и ефективността на образователната дейност, са:

- 3.1. Екологична грамотност** – основата на екологичната култура, върху която тя се формира при отчитане на възрастовите, индивидуалните, националните и други особености. Свързва се с овладяване на знания (факти, представи, понятия, закономерности), умения, символи, правила и норми в сферата на общуването и поведението.
- 3.2. Екологична компетентност** – особена организация на предметно специфичните знания, позволяваща вземане на ефективни решения, реално и целесъобразно използване на знанията при решаване на проблеми, т.е. включване на знанията в жизнената практика.
- 3.3. Ценностни отношения и ценностни ориентации** – определят ценностно смисловия аспект на екологичната култура – система от личностно значими и ценни убеждения, позиции, отношения при взаимодействие с природата. За разлика от нормата, ценността предполага избор, поради което при ситуации, изискващи избор, най-ярко се проявяват характеристики, отнасящи се към ценностно-смисловия компонент на човешката култура.
- 3.4. Рефлексия** – механизмът на рефлексията позволява на субекта да отреагира на своите действия и възможности за овладяване на екологична култура, да осъзнае себе си като променяща се личност, като субект на дейност и отношения.
- 3.5. Творчество** – обект на творчество могат да бъдат символи, постъпки и отношения, ценности и убеждения. Реализирането на откривателски проекти (колекции, албуми, хербарии и др.) насочва към преработка на опит и информация. В процеса на творческо търсене детето прави открития, които макар и само субективно значими го правят творец.

Включването на детето в достъпна практико-изследователска дейност, насочена към преобразуване на действителността, е важно условие за изграждане на положително емоционално-оценъчно отношение към природния свят, което е предпоставка за формиране основите на екологична култура в предучилищна възраст. Актуалността на този проблем за теорията и практиката на предучилищното образование налага като перспективна изследователска цел конструирането и апробирането на динамична система от форми и методи на взаимодействие със средата за овладяване и усъвършенстване на познавателни

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

стратегии при съхраняване и стимулиране проявите на въображение и творчество.

Формирането на екологична култура е сложен и продължителен процес. Неговата ефективност зависи от това той да бъде реализиран чрез интегриране на различни образователни акценти и извеждан като приоритет в различни режимни моменти. Подходящи организационни форми са игровите, игрово-познавателните, обучаващите, практическите и практико-познавателните педагогически ситуации, комбинирани в програмата за екологично образование.

Единството и спецификата на включените в програмата практически знания и умения дават възможност за приложение на наученото и усвоеното при формиране на позитивно гражданско отношение към природата и лична отговорност към опазване на околната среда като цяло. В учебната програма са предвидени и заложили необходимите теми (модули) за придобиване на по-задълбочени знания и умения, свързани с принципите на устойчивото развитие, опазването на околната среда и защита на природата.

Програмата цели да даде по най-атрактивен и достъпен начин знания и умения за природните красоти и богатства и да формира отношение към тяхното опазване и защита.

4. Учебно съдържание (ядра) и очаквани резултати

Учебното съдържание е интегрирано в две основни ядра, въз основа на които са разработени девет тематични модула. Това осигурява единство на основните цели на програмата, а учебното съдържание е насочено към формиране на практически знания и умения, свързани с изучаване на природата, наблюдение на природата и природните процеси, природосъобразен и здравословен начин на живот, екологично възпитание и природозащитна култура.

Ефективното ориентиране на децата в природния свят се постига чрез прилагане на целесъобразна система от методи на педагогическо взаимодействие, която гарантира съвместна дейност на възрастни и деца в условията на групово сътрудничество с динамична промяна в позициите на участващите субекти. Системата включва методи на педагогическо взаимодействие от различни групи (предметно-оперативни, практико-изпробващи, информационно-познавателни, игрово-преобразуващи), които изпълняват специфични функции при ориентирането в света.

Чрез **целенасочено разглеждане на природни обекти и предмети** се постига изявяване на значими и интересни за детето техни признаци и свойства. По този начин се подготвя разумен, балансиран и силно емоционално обогатен обем от представи за заобикалящия природен свят. На тази основа се формират умения за обследване – пряко и косвено, чрез които детето усъвършенства възприятия и представи за сетивно възприемани признаци и свойства, за морфологични и функционални особености на обекти от живата природа, при което осъзнава техните жизнени потребности.

Важно средство за формиране на екологична култура е наблюдението – краткотрайно, системно и с повторно раздаден материал. Чрез демонстрация на

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

картини, диапозитиви и видеофилми се осигурява селективно представяне на материали, които илюстрират различни състояния на природни обекти и промените в тях. На тази основа се систематизират, обобщават и усъвършенстват представите на децата за нагледно представени признаци, връзки и отношения. Осъзнаването на достъпни причинни връзки в природната среда и съответстващите признаци, проявяващи се при промяна на условията, в които съществуват предметите или обектите, се реализира чрез системно включване на децата в **експериментирание или елементарни опити**.

Чрез програмата за екологично образование на деца се утвърждават за използване модели и моделиране – предметно, предметно-схематично и графично се постига интензивно развитие на детската мисловна дейност, овладяване на устойчиви способности за опознаване на съществени и характерни свойства, отношения, връзки, зависимости на предмети, обекти, явления и събития от околната среда.

Информационно-познавателното разширяване и уточняване на опита във вербален план се реализира чрез беседата. Тя съдейства за оценяване на етични представи и норми, регулиращи поведението на детето в средата. Подходящи са разказът и четенето на художествена литература, чрез които се създава интерес към красотата на родната природа, възпитава се положително емоционално-оценъчно отношение към природни обекти, готовност за природосъобразно поведение и адекватни форми на общуване.

Най-обхватното и универсално средство за развитие на детето в предучилищна възраст е **играта** (инсценировки, етюди, игри с правила). Тя съдейства за изпробване и изразяване на различни стратегии, за структуриране на знанията и уменията, за обединяване на представи и изграждане на сложната и балансирана картина на света.

В организираните форми на педагогическо взаимодействие, насочено към ориентиране в природния свят и околната среда, може да се използва комплект нагледни **дидактични материали**:

1. предмети от природата – плодове, семена, листа, клонки, цветя, миди, раковини и т.н.;
2. изображения на природни предмети и обекти, моделирани от различни материали (хартия, картон, пластмаса и др.);
3. графични и схематични материали – модели, схеми, рисунки, знаци, схематични лабиринти и др.;
4. уреди и предмети – лупа, термометър, ветропоказател, магнити, микроскоп, везни и др.;
5. други – магнитна дъска; игрови сюжетни и дидактични картони; маса за реализиране на опити и експерименти; картички с нарисувани природни обекти и предмети; материали, необходими за самостоятелна практико-изследователска дейност; камъчета; семена; подправки; полезни растения и билки; буркани; чаши; сламки; балони; макети и модели на природни обекти и местности; изображения на животни и растения и др.

Крайният резултат на програмата е **създаване, развие и практическо приложение на специализирано обучение по екология, природозащита и устойчиво развитие** чрез широко привличане и участие на децата.

5. Ядра на учебното съдържание

- 5.1. Образование за устойчиво развитие.
- 5.2. Образование за околна среда.
- 5.3. Образование за защита на природата.

IV. Теми (модули)

Програмата за екологично образование има 9 броя тематични модули – теми, с основна насоченост към децата от предучилищна възраст в детските градини. В три от модулите (флора, фауна и управление на отпадъците) е залегнало обогатяване на знанията на децата в предучилищна възраст чрез **тематични подмодули**.

Обособени са следните тематични модули:

- Тематичен модул 1: „Природни ресурси“.
- Тематичен модул 2: „Качеството на атмосферния въздух“.
- Тематичен модул 3: „Правилно използване на водните ресурси“.
- Тематичен модул 4: „Флора“.
- Тематичен модул 5: „Фауна“.
- Тематичен модул 6: „Защитени територии“.
- Тематичен модул 7: „Интегрирано управление на отпадъците“.
- Тематичен модул 8: „Какво е природа и как да я защитаваме“.
- Тематичен модул 9: „Защита на горите и горските екосистеми“.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 1: „ПРИРОДНИ РЕСУРСИ“

1. Ядро – Образование за устойчиво развитие

Устойчивото развитие е развитието, което задоволява нуждите на настоящето, без да застрашава възможностите на бъдещите поколения да задоволяват своите нужди.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Образование за устойчиво развитие е образование за личностно и социално развитие, което включва екологичните, социалните (социално-политическите и социално-културните) и икономическите измерения на развитието. Интегрира природозащитното, екологичното, здравното и гражданското образование в едно цяло. То е образование за взаимоотношенията в нашия „общ дом на живота“. Образованието за устойчиво развитие поставя акцент върху самия живот във взаимодействието между природа и култура.

2. Очаквани резултати:

- 2.1. Запознаване с възможностите за устойчиво използване на природните ресурси.
- 2.2. Запознаване на децата с взаимоотношението „Човек – природа“.
- 2.3. Запознаване с природните ресурси и правилата за събирането им от природата (билки, гъби, горски плодове и т.н.).
- 2.4. Повишаване на екологичното възпитание и природозащитна култура на децата.

3. Понятия (термини), предвидени за овладяване – природен ресурс, околна среда, устойчиво развитие, подземни богатства, опазване на природните ресурси, резерват, защитена местност, защитена територия, защитена зона, екологична култура, правила за поведение в защитените територии.

4. Дейности

4.1. Дейности на закрито:

- а) изнасяне на открити уроци, съобразно възрастовата група;
- б) прожекции на видео филми;
- в) мултимедийни презентации;
- г) разиграване на интерактивни екологични игри и ситуации.

4.2. Дейности на открито сред природата – по интерактивни еко пътеки, на територията на природните забележителности и защитените местности:

- а) провеждане на ситуации сред природата: описание на защитената територия, цели на обявяване, режим на дейности, ролеви игри, викторини.
- б) интерпретативна беседа с децата:
  - инициатива „24.09. - Световен ден на почистването“;
  - инициатива „22 март – Световен ден на водата“;
  - инициатива „Седмица на гората“;
  - инициатива „Международен ден на биологичното биоразнообразие“
  - инициатива „22 април – Световен ден на Земята“;

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- инициатива „5 юни – Международен ден за опазване на околната среда“.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 2: „КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ“

1. Очаквани резултати:

- 1.1. Запознаване с източниците на замърсяване на атмосферния въздух.
- 1.2. Запознаване с възможностите за опазване чистотата на атмосферния въздух.
- 1.3. Повишаване на екологичното възпитание и природозащитна култура на децата.

2. Понятия (термини) – атмосферен въздух, естествени източници на замърсяване, антропогенни източници на замърсяване.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 3: „ПРАВИЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ“

1. Очаквани резултати:

- 1.1. Запознаване на децата с част от водното богатство, като елемент на неживата природа – „За водните ресурси и тяхното значение“.
- 1.2. Запознаване с водните проблеми на нашия век (недостига на питейна вода в световен мащаб и правилното използване на водните ресурси).
- 1.3. Повишаване на екологичните знания и природозащитната култура на децата.

2. Понятия (термини) – водни ресурси, езеро, река, море, водопад, язовир, воден басейн, околна среда, устойчиво развитие, замърсяване на водите, индустрия, опазване на водите, санитарно-охранителна зона, резерват, Национален парк, Природен парк, екологична култура.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 4: „ФЛОРА“

1. Очаквани резултати:

- 1.1. Запознаване на децата с особеностите и разпространението на растителните видове.
- 1.2. Формиране на умение за разпознаване на различни видове растения (лечебни, редки, защитени, ендемични), гъби, мъхове и лишей.

2. Понятия (термини) – тревисти растения, храсти, дървета и дървесни видове, лечебни растения (билки), гъби, сладководни водорасли, лишей и мъхове, местообитание, популация, резерват, Национален парк, Природен парк, Червена книга.

3. Практическо занятие – покълване на бобени зърна във влажен памук.

4. Примерни теми за педагогически ситуации:

4.1. Тема № 1 „Есента ни подари. Работа с природен календар“

Колко много плодове и семена – обследване на различни семена, на части от растения (стебло на царевица, царевичен кочан, царевична шума, царевична

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

коса), обследване в сравнителен план (стебло на царевица стебло на пшеницата, царевичен кочан и бобова шушулка).

Моделиране – кукли от царевична шума, цветя и животни от царевични кочани и семена; низане на семена, изработване на пана от сламки и семена.

Игри – „Избрах си плод“, „Чие е семенцето?“, „Стрелба в мишена“, колекции от семена (на житни, бобови и др. растения); хербарии.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Есен“.

4.2. Тема № 2 „Есенни цветя. Работа с природен календар. Луковици в саксия“

Откриване и разглеждане на тематичен снимков материал; ориентиране в биологичното разнообразие – сравняване на цветя от един и същи вид, от различни видове; засаждане на луковици.

Игри: „Приличат си“, „Различават се“, „Избрах си цвете“, игри за класификация, рисуване на есенни цветя; икебана.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Есен“.

4.3. Тема № 3 „Есен в гората. Работа с природен календар. Есента рисува с боички“

Разходка в парка, наблюдение, есенни багри, листопад, откриване на природни материали с причудливи форми, събиране на листа и плодове.

Игри: „Малки следотърсачи“, „Кой ще запомни повече?“, „Запомни, иди, намери“, „Хвърлям намирам“; Обучаващи игри – промените в сезоните, „Плод/листо на кое дърво съм?“, „Приличат си“, „Различават се“.

Работа по проект „В царството на годишните сезони“.

4.4. Тема № 4 „Зелени приятели през зимата. Работа с природен календар. Как расте твоето цвете?“

Наблюдение – развитие на луковица, непродуктивно наблюдение – клонки; елементарни опити – влияние на природните фактори върху растежа и развитието на растенията; практическа дейност – грижи за стайните растения; игри за откриване на причини и следствия, за изказване на прогностични разсъждения.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Зима“.

4.5. Тема № 5 „В света на растенията. Работа с природен календар. Дърво, храст или трева – разглеждане на детски енциклопедии“

Наблюдение – растения в близката среда, развитие на засадени луковици.

Игри: „Запомни, иди, открий“, „Намери същото“, „Моето любимо растение“, „Как расте твоето цвете?“.

4.6. Тема № 6 „Пролет, здравей“

Телеграма до пролетта – системно наблюдение развитието на луковици; репродуктивно наблюдение развитието на дървета, храсти и треви в близката среда.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Пролет“.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 5: „Фауна“

1. Очаквани резултати:

- 1.1. Запознаване на децата с особеностите, разпространението и биологията на животинските видове.
- 1.2. Формиране на умение за разпознаване на различни групи животни (бозайници, птици, влечуги, риби, насекоми).
- 1.3. Разпознаване на основни животински видове.
- 1.4. Разширяване познанията за живата природа.
- 1.5. Повишаване на екологичните знания на децата.

2. Понятия (термини): фауна, безгръбначни животни (мекотели, насекоми, ракообразни, червеи и др.), гръбначни животни (бозайници, птици, земноводни, влечуги, риби), диви животни, систематика, опазване и защита, местообитание, популация, ареал, резерват, Национален парк, Природен парк, Червена книга.

3. Дейности:

3.1. Дейности на закрито в детската градина:

- а) изнасяне на открити педагогически ситуации;
- б) прожекции на филми;
- в) мултимедийни презентации.

4. Примерни теми за педагогически ситуации:

4.1. Тема № 1 „Сбогом птички лекокрили. Работа с природен календар“

На добър път – разходка, наблюдение – подготовка на птиците за мигриране (събират се на ята, летят на ята); скриване на насекоми; събиране на пера и подреждане на колекция.

Игри – „На коя птица е перото?“; изказване на прогностични разсъждения „Какво ще се случи, ако някоя птица не успее да отлети на юг“; игри за класификация; изобразителни игри.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Есен“.

4.2. Тема № 2 „Къде живеят животните? Работа с природен календар“

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Животните имат домове – наблюдения: поведение на животни в близката среда. Откриване на временни и постоянни убежища; събиране и подреждане на тематичен снимков материал.

Игри: „Познай животното“, „Назови групата“, „Търся другата част“; обучаващи игри; игри с правила: „Приличат си“, „Различават се“; игри за класификация, нагледно моделиране – „Къде живеят животните“.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Есен“.

4.3. Тема № 3 „Дивите животни през зимата. Работа с природен календар“

Малки следотърсачи – наблюдение: поведение на животни от близката среда.

Игри – „Малки следотърсачи“, „Познай по следите“; обучаващи игри: „Подреди и назови“.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Зима“.

4.4. Тема № 4 „И отново с пролетта идват в родните места. Работа с природен календар“

Добре дошли! – наблюдение поведението на прелетните птици. Практическа дейност – поставяне на материали за построяване на гнезда и др.

4.5. Тема № 5 „В зоологическата градина. Работа с природен календар. Коя е тяхната родина?“

Прожекция на детски филми. Разглеждане и подреждане на тематичен снимков материал.

Игри за дорисуване, сравняване, класификация и моделиране.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Пролет“.

4.6. Тема № 6 „Домашните животни. Работа с Природен календар“

В селскостопанския двор и вкъщи – детски видеофилм; разглеждане и подреждане на тематичен снимков материал; снимки на домашни любимци.

Игри за дорисуване, сравняване, класификация и моделиране.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Пролет“.

4.7. Тема № 7 „Тайните на насекомите. Работа с природен календар“

Лети, пълзи, скача – наблюдение на насекоми в близката среда.

Игри: „Открих животното, което..“, „Следотърсачи“, „Криеница“, „Кой е по-бърз?“, „Лети, пълзи, скача...“. Игри за класификация, дорисуване и моделиране.

Работа по проект „В царството на годишните сезони. Пролет“.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 6: „ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ“

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

1. Очаквани резултати:

- 1.1. Запознаване на учениците с природното богатство – защитени територии и защитени зони.
- 1.2. Запознаване с целите обявяване на защитени територии/зони и режимите на опазване.
- 1.3. Повишаване на екологичните знания и култура у децата.

2. Понятия (термини) – Защитена зона, Защитена територия, защитена местност, Природна забележителност, Резерват, Национален парк.

3. Дейности:

3.1. Дейности на закрито в детската градина:

- а) изнасяне на открити уроци;
- б) прожекции на видео филми;
- в) мултимедийни презентации.

3.2. Дейности на открито сред природата.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 7: „ОТПАДЪЦИ И ОПАКОВКИ“

1. Очаквани резултати:

- 1.1. Запознаване на децата с проблемите, свързани с отпадъците.
- 1.2. Разделно събиране на отпадъци – начин, съдове и извозване.
- 1.3. Децата да повишат екологичните си знания и култура.

2. Понятия (термини) – отпадъци, разделно събиране, оползотворяване, рециклиране.

3. Контекст и дейности:

3.1. Дейности на закрито в детската градина:

- а) видео филми;
- б) презентации и открити уроци;
- в) оцветяване на тематични книжки.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 8: „КАКВО Е ПРИРОДА И КАК ДА Я ЗАЩИТАВАМЕ“

1. Очаквани резултати:

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

- 1.1. Запознаване с взаимоотношението „Човек – природа“ и по-специално дейности като създаване и изграждане на туристически центрове и влиянията, които те оказват върху природата; изграждане на туристически маршрути и екопътеки и ползите от тях.
- 1.2. Запознаване с начините за защита на природата и опазване на природните ресурси.
2. **Понятия (термини)** – природа, жива и нежива природа, околна среда, защита, биоразнообразие, почва, вода, въздух, слънчева енергия, ландшафт, растения, животни, производствени дейности, стопански дейности, индустрия, парникови газове, защитена територия, защитена зона, резерват, Национален парк, Природен парк, Червена книга.

ТЕМАТИЧЕН МОДУЛ 9: „ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ И ГОРСКИТЕ ЕКОСИСТЕМИ“

1. **Очаквани резултати:**
  - 1.1. Запознаване на децата със значението на горите и горските екосистеми.
  - 1.2. Запознаване със степента на ерозия на почвата в следствие на неконтролираната сеч и опасностите, която тя крие.
  - 1.3. Децата да повишат екологичното си възпитание и природозащитна култура.
2. **Понятия (термини)** – природа, околна среда, горска екосистема, местообитание, биоразнообразие, защита, почва, вода, въздух, растения, животни, човешка дейност, стопански дейности, защитена територия, ерозия, екологична култура, еко и селски туризъм, устойчив туризъм, резерват, Национален парк, Природен парк.

Програмата е приета с Решение № 2, взето с Протокол № 1 /15 09 2025 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 1606 -20/15 09 2025 г. на директора.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4: към Стратегия за развитието на детската градина

ПРОГРАМА ЗА ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ НА ДЕЦАТА

I. Философия на програмата

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето (*чл. 3, ал. 3 от Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за*

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование). Здравното образование е неразривно свързано със здравословното хранене и спорта.

Храненето е основен фактор, определящ здравето, растежа и развитието на децата. В ранна детска възраст се възпитават нагласи за вкус към определени храни (*например с по-малко мазнини, сол и захар*) и чувството за удоволствие от храната; изграждат се хранителни навици, които могат да повлияват хранителното поведение през следващите периоди от живота.

Създаването на здравословен хранителен модел в ранен етап от живота е база за поддържането му в по-късна възраст и намаляване в бъдеще на риска от хронични неинфекциозни заболявания като сърдечно-съдови, хипертония, инсулт, диабет тип 2, някои видове рак, остеопороза и др. Неблагоприятни последици за здравето и растежа на децата оказват, както недостатъчният прием на хранителни вещества, така и техният небалансиран прием или прием в големи количества, както и липсата на физическа активност.

Физическата активност на децата е необходима за:

- психологическото и социалното им развитие;
- развитието на мускулна сила, умения за баланс и координация, за растежа;
- поддържане на здравословно тегло;
- по-добър апетит.

Ниската физическа активност на децата заедно с голямата консумация на храни, богати на енергия са основни фактори за свръхтегло и затлъстяване при децата. Поддържането на тегло в нормални граници за детската възраст е важно за доброто здраве на децата и за намаляване на риска от редица заболявания. Осигуряването на адекватно и здравословно хранене на децата, както и редовният оптимизиран двигателен режим е отговорност на родителите и цялото общество.

II. Цели, задачи, принципи и подходи за здравното образование

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Цел: Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на здравна култура у децата.

Задачи:

1. Учителите да подбират адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържане на здравословен начин на живот за децата.
2. Функционирането на Детска градина 108 „Детско царство“ като образователна институция да се утвърждава като автономна, активна и саморазвиваща се общност, чрез:
  - 2.1. възпитаване на децата в демократичните ценности;
  - 2.2. насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност и здравословния начин на живот на децата и семействата;
  - 2.3. достигане до рамковите изисквания за здравно образование като знания, умения и отношения съгласно Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
3. Детето от предучилищна възраст, подкрепено от своите родители и учители, да се научи да взема решения, относно своето хранене, физическа култура и спорт и да проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си.

Здравното образование е **неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите на правилното хранене.**

Принципи на здравословното хранене:

Принципите за здравословно хранене представляват комплекс от действия, позволяващи максимално бързо и ефективно оползотворяване на храната, с цел запазване на здравето и необходимата кондиция на човешкия организъм. Накратко казано, здравословното хранене е основа за здрав организъм. Най-добрият начин за прилагане на принципите на здравословното хранене всеки ден е създаването и последователното спазване на определени правила.

Принципите са:

1. Осигуряване на всички необходими на организма субстанции – белтъчини, въглехидрати, мазнини, витамини и минерали.
2. Енергийната стойност на храната да е съобразена с двигателната активност и телото на детето.
3. Хранителните продукти не трябва да съдържат вредни химически вещества.
4. Храната не трябва да обременява работата на стомашно-чревния тракт и да не предизвиква други здравословни проблеми.
5. Съобразяване с българските национални традиции в храненето.
6. Постоянно усъвършенстване на начина на хранене според актуалните научни проучвания.

Като компонент на здравословния живот, храненето трябва да осигурява нисък риск от заболявания, поддържане на основните параметри на здравето, добро самочувствие и работоспособност.

Подходи: педагогически, ситуационен, игрови, позиционен, психологически, личностно ориентиран, индивидуален, субект-обект и субект-субект.

III. Дейности за осъществяване на здравно образование

1. Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на здравословни хранителни навици сред децата.
2. Организиране и провеждане на дейности, свързани с Европейския ден на здравословното хранене (08.11.), Световния ден на водата (22.03.), Световния ден на здравето (07.04.) и Световния ден на храните (16.10.).
3. Процес на оценка на резултатите и обсъждане с партньорските организации.
4. Тестване и оценка на изработени методически материали и обратна връзка.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

5. Участие, разпространение и използване на проектните резултати по програмата.
6. Издаване на брошура с препоръки за здравословно хранене и създаване на двигателни навици.
7. Организиране на кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.

IV. Осигуряване на възможности за здравно образование в детската градина чрез образователна, практическа и консултативна помощ

1. Образователната дейност включва:

- 1.1. Образователни ситуации с тематична здравна насоченост.
- 1.2. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата за здравословен начин на живот.
- 1.3. Видео обучение, проведено от специалисти.
- 1.4. Интерактивни игри с учители и родители.

2. Консултативната дейност включва:

- 2.1. Консултиране на учители за особеностите и потребностите на децата от предучилищна възраст и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на здравното образование в детската градина.
- 2.2. Консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, които полагат грижи за децата със здравословни проблеми, за да се открият възможностите за активен образователния процес.

3. Практическата дейност включва:

- 3.1. Разработване и реализиране на проектни дейности.
- 3.2. Уъркшоп и практикуми с медицински лица.
- 3.3. Активна двигателна дейност със специалисти – спортисти.
- 3.4. Оптимизиран двигателен режим чрез игри и спорт.

V. Анализ на реалната ситуация

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

В Детска градина 108 „Детско царство“ храненето е балансирано и включва много мляко и млечни продукти, плодове и зеленчуци целогодишно. Наблюдава се обаче тревожна тенденция, че в детската градина децата се хранят по определени изисквания, но извън образователната институция това вече не се спазва. Всичко това заедно с обездвижването и липсата на физическа активност за децата предполага затлъстяване. Това налага разработената програма за здравно образование да бъде в сферата на общата подкрепа на детското развитие и свързаните с това мерки.

Мерки:

1. Определяне на комисия и осъществяване на мониторинг съвместно с педагогическата колегия и медицински специалист.
2. Психично здраве и личностно развитие – детето да осъзнае собствената си ценност и уникалност и тази на другите хора, да умее да открива и описва разлики и прилики с другите хора.
3. Оценка на рисковите и защитните фактори за детето и неговата среда.
4. Физическо развитие и дееспособност – детето назовава основни части на човешкото тяло, показва положително отношение към развиване на двигателни качества, сила и издръжливост.
5. Провеждане на срещи и разговори със семейството.
6. Превенция на употребата на психоактивни вещества – детето познава и назовава предмети и вещества, забранени за деца.
7. Обследване на здравословния статус на детето.
8. Безопасност и първа помощ – детето назовава предмети, дейности и поведения, които са опасни в обкръжаващата среда, умее да търси и намира помощ, когато има нужда от нея.
9. Провеждане на игри на открито при всеки удобен момент.
10. Лична хигиена – детето демонстрира основни хигиенни навици, проявява елементарни умения за спазване на здравословен дневен режим, разбира значението на хигиенните

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

навици за здравето, познава и описва хигиенни навици за поддържане на здравето на зъбите и устната кухина.

11. Планиране на образователно съдържание по превенция на здравето и работа в различни моменти от дневния режим.
12. Хранене – детето обяснява значението на храната като източник на енергия за ежедневното функциониране, порастването и развитието; има представа за полезни и вредни храни; спазва здравословен режим на хранене.
13. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.
14. Допълнителни дейности – танци, бойни изкуства, спортни занимания по предварително разработен график.
15. Стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на технологиите, изкуствата, спорта и здравното образование.
16. Изграждане на позитивен психологически климат.
17. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.
18. Предоставяне на методическа помощ за превенция на затлъстяването, нездравословното хранене и преодоляване на проблемното обездвижване на децата.
19. Работа със средата, в която е детето – семейството, децата в социогрупата.
20. Тренинги с учители и родители.

Програмата е приета с Решение № 2, взето с Протокол № 1/15 09 2025 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 1606 -20/15 09 2025 г. на директора.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5: към Стратегия за развитието на детската градина

ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГЗЕИО

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ			
ОБЛАСТ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ГЛОБАЛНИ ТЕМИ	ФОРМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРНИЦИ, СРОК
	1. Моето семейство и права и отговорности	– Интерактивни театрални мини-спектакли	Учители, постоянен
Междоличностни отношения	2. Да се грижим за себе си и другите	– „Кръг на благодарността“ (споделяне пред групата)	
	3. Ключ към щастието – добродетели и ценности	– „Добрият пример“ – ежедневно наблюдение на добри дела	
Социална среда	1. Празници в семейството	– Събития „Мама, тате и аз“: семейни игри и конкурси	Учители и родители, постоянен

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

	2.Български традиции и обичаи	– Работилница за народни занаяти с родители	
Права на човека			
	1.Правила в детската градина	– Правилници, създадени от децата (колаж-плакат)	Учители, постоянен
	2.Общуване между деца и учители	– Ролеви игри „Как бих постъпил, ако...?“	
	3.“Не на агресията“	– Ден без „лоши думи“ с табло за положителни послания	
Демократично общество	1.Моята родина е България	– Флашмоб „Хоро заедно“ на двора	Учители и родители, постоянен
	2. Домът, в който се чувствам сигурен	– Екскурзии до паметници и музеи	
	3.Красива България		
Идентичност и различия	1. Всички сме равни	– Фото-изложба „Аз и моят град“	Учители и родители, пост.
	2. Аз съм българче	– Колективно изработване на „Карта на приятелите“	
	3. Аз и историята на моя град		
Власт, политика и ценности			Учители, мед.сестри, постоянен
	1. Кой ни пази (полиция, пожарна)	– Посещение на „Ден на отворените врати“ в районната пожарна	
		– Среща с полицаи и ролеви игри за „спешни ситуации“	

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Социална политика и солидарност	1. Ден на добрите дела	– Кампания „Дарение на играчки“	Учители и родители, постоянен
	2. Как хората си помагат	– „Добротворчество“: участие в инициативата „Предай нататък“, която помага на домове за възрастни	
	ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ		
Психично здраве и личностно развитие	1. „Това съм аз, а ти кой си?“	– „Портрет на приятелството“ – рисуване в двойки	Учители, постоянен
	2. Еднакви и различни	-Упражнения за дихателна гимнастика	
Физическо развитие и дееспособност	1. Защо трябва да спортуваме?	– Мини олимпиада – надпревари между групите	Учители и родители, май
	2. „Бързи, смели, съръчни“ – спортни състезания	– „Ден на здравословната закуска“ с родителска дегустация	
Безопасност и първа помощ	1. При кой лекар да отида?	– Игри с пътни знаци и макети на кръстовища	Учители и мед.сестра, постоянен
	2. „Внимавай – на пътя е опасно“	– Демонстрации от медицинска сестра	
		– Симулации при „пожар“ и „земетресение“	
Превенция на ПАВ	1. Забранено, позволено	– Театър на сенките за „Здравословен избор“	Учители, постоянен
		– Игрови сценарии „Да кажем НЕ на цигарите“	

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Сексуално здраве	1. „Аз съм момиче, ти си момче“	– Куклен театър за различията между момчета и момичета	Учители, постоянен
	2. Хигиена на тялото	– Демонстрация на миене на ръце с флуоресцентна боя	
Лична хигиена			
	1. Чистота и здраве	– „Зъболекар за един ден“ – интерактивен стенд	Учители, постоянен
	2. Със сапун и вода	– Сортиране на предмети по „чисти“/„мръсни“	
	3. Здрави зъбки		
Хранене	1. Моят дневен режим	– „Пазар в детската градина“ – игра	Учители, постоянен
	2. Вкусно и полезно	– Изработване на макет на хранителна пирамида	
	3. Пирамида на храненето		
	ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ		
Вода, почва, въздух	1. Водата – безценно богатство	– „Чиста капка вода“ – лабораторни опити с филтриране	Учители, постоянен
	2. Замърсяване на въздуха и водата	– Плакатна изложба „Смог и чист въздух“	
Енергия и климат	1. Пестене на енергия, вода, хартия	– Еко-отбор: “Енергийни супергерои“ – проверка на светлините и крановете	Учители, постоянен
	2. Световен ден на Слънцето	– Изграждане на малък соларен панел-макет	
	3. Топлината в дома		

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Биологично разнообразие	1. Домашни и диви животни	– Еко-градина в двора	Учители и родители, май
	2. Да засадим цвете, храст и дърво	– Посещение на близък парк	
	3. Къде живеят рибките	– Аквариум „малък воден свят“	
Потребление и отпадъци	1. Видове замърсявания	– „Еко-станция“ – контейнери за разделно събиране	Учители, постоянен
	2. Видове отпадъци	– Ателиета за рециклиране на отпадъци в арт-проекти	
	3. Разделно събиране		
Общество и околна среда	1. Кой замърсява природата?	– Филм, презентация и дискусия за причините на замърсяването	Учители и родители, април
	2. Ден на Земята	– Поход и почистване на парк „Заедно за природата“	
	ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ		
Културни идентичности	Дъга от детски светове“ – творческа работилница	– Ателиета за изработка на народни символи от различни етноси	Учители, април и май
Културна осъзнатост	Празници у нас и в другите страни	– Международен „Панаир на културите“: щандове с храна, песни и танци	Учители, постоянен
Културни различия	1. „Кажи кой си –	– Дърво на приятелството (послания за	Учители, февруари

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

и толерантност	разбери другия!“	толерантност)	
	2. „Дървото на приятелите“	– Дискусии в „кръг на доверие“	
Интеркултурно образование и права на човека	Правата на децата у нас и по света	– Световен „Ден на правата на детето“ – презентации и игри по различни страни	Учители, постоянен

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6: към Стратегия за развитието на детската градина

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

в Детска градина 108 „Детско царство“

Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните (родители и екипът в детската градина), които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите на детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане и обучение на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина.

I. Цели на програмата

1. Партниране и споделена отговорност

Създаване на работещи механизми за активно включване на родителите във всички етапи на образователния процес и ясно разпределение на роли.

2. Доверие и открит диалог

Изграждане на стабилна комуникационна среда чрез регулярни срещи, дигитални канали и обучителни сесии, които повишават мотивацията и положителното отношение към детската градина.

3. Ценности и ритуали

Развитие на обща система от семейни и групови ритуали, които подкрепят социално-емоционалното развитие и формират у детето трайни ценности и навици.

II. Дейности за постигане на целите

1. Създаване и поддържане на оптимална информационна среда за родителите.
2. Разработване и прилагане на ефективен механизъм за индивидуални консултации за родителите.
3. Разработване и прилагане на подходящи форми за запознаване на родителите с Програмната система на детската градина и очакваните резултати от възпитанието, социализацията и обучението на децата за съответната възрастова група.
4. Разработване и прилагане на подходящи форми за получаване на педагогическа информация от родителите и подкрепа по въпроси, свързани с предучилищното образование и личностното развитие на детето.
5. Поддържане на постоянна обратна връзка с родителите.
6. Родителски срещи по групи и общи за детската градина.
7. Тренинги, лектории и други обучителни форми за родители.
8. Участие на родителите в предучилищното образование и дейностите на детската градина.
9. Ден/седмица на „отворени врати“.
10. Участие на родителите в празничния календар на детската градина.
11. Участие на родителите в управлението на детската градина.
12. Родителски активи.
13. Координатори за партньорството с родителите.
14. Проучване мнението на родителите.
15. Въвеждане (утвърждаване) на вътрешни регламенти за взаимодействието и общуването с родителите.
16. Осигуряване на психологическа подкрепа за родителите.

III. Очаквани резултати

1. Ефективно и позитивно общуване между педагогическите специалисти и родителите.
2. Информираност на родителите за вътрешния ред, вътрешната документация и правила в детската градина.
3. Информираност на родителите за протичането на образователния процес.
4. Информираност на родителите за дейността и живота в детската градина.
5. Информираност на родителите за индивидуалния напредък и образователните резултати на всяко дете.
6. Информираност на детската градина (директор, учители и служители) за мнението и отношението на родителите.
7. Информираност на детската градина (директор, учители и служители) за дефицити в дейността и общуването с родителите.

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

8. Сплотеност на участниците в предучилищното образование около общите цели.
9. Споделена отговорност за развитието на детето.
10. Единен подход към децата.
11. Развитие на ценностната система на децата.

IV. Приложения (разработват се за всяка учебна година)

1. Тематичен план за родителски срещи.
2. Планове по групи за участие на родителите в предучилищното образование и дейностите на детската градина.

Настоящата Програма за работа с родителите е разработена на основание чл. 31, ал. 1, т. 26 от Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и чл. 39 и 40 от Наредба № 5/03.06.2016 г. за предучилищното образование, приета е с Решение № 2, взето с Протокол № 1/15 09 2025 г от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 1606 -20/15 09 2025 г. на директора на ДГ.

Стратегията за развитие на Детска градина 108 „Детско царство.“ е одобрена от Обществения съвет (Протокол № 6/12 09 2025 г.), приета е на заседание на Педагогическия съвет с Решение № 2, взето с Протокол № 1/15 09 2025 г. и е утвърдена със Заповед № 1606-20/15 09 2025 г. на директора на детската градина.

ДИРЕКТОР: NADYA
VALENTINOVA
YOVCHEVA

Digitally signed by
NADYA VALENTINOVA
YOVCHEVA

(подпис и печат)

Надя Йовчева

СТРАТЕГИЯ за развитие на Детска градина №108 “Детско царство” за периода 2025 – 2030 година

Стратегията за развитието на детската градина е съобразена със Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030)

Съгласно чл. 263 от ЗПУО, ал. 1, т. 1 Педагогическият съвет в детската градина приема стратегия за развитие на детската градина за период от 5 години.

Стратегията за развитието на детската градина се актуализира в следните случаи:

- началото на учебна година – като етап от реализирането на стратегията, след анализ на постигнатото до момента и при необходимост от промяна;
- в случай на промени в организацията на дейността на детската градина;
- при промяна на нормативната база в образованието, отнасящи се до предучилищното образование.

Всеки отделен времеви етап за постигането на стратегията се детайлизира чрез годишен план за дейността на детската градина и в **съответствие с плана за изпълнение и финансовия план.**

Задачите за постигане на стратегическите и специфичните цели се планират в Стратегията по години, като резултатите се отчитат в края на всяка учебна година.